KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

HEINÄ-ELOKUU
JULI - AUGUSTI

N:o 7 - 8 1959

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 x 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HEINÄ-ELOKUU | 64. VUOSIKERTA | N:o 7-8 . 1959

Syyskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen heinäkuun 30 päivää

KUUROJENOPETUS UUTEEN VAIHEESEEN

Eduskunta on säätänyt uuden kansakoululain, joka on annettu heinäkuun 1 päivänä 1957. Kuurojen kannalta katsoen tärkein on tämän lain 41 §:n toinen momentti, jossa sanotaan, että sokean tai kuuron lapsen oppivelvollisuus kestää kymmenen vuotta, niinkuin siitä asetuksella säädetään. Tärkeä on myös saman §:n ensimmäisen momentin maininta oppivelvollisuuden alkamisesta syyslukukauden alussa sinä kalenterivuonna, jonka kuluessa lapsi täyttää seitsemän vuotta.

Tarkemmat säännökset tämän kansakoululain toimeenpanosta on annettu kansakouluasetuksella heinäkuun 23 päivänä 1958. Tämän asetuksen 35 §:n toisessa momentissa sanotaan: Sokeiden ja kuurojen oppilaitoksista ja niissä annettavan opetuksen järjestämisestä säädetään erikseen.

Tiettävästi on jo käyty neuvotteluja myös kuurojenkouluille annettavasta uudesta asetuksesta. Nyt jo on varmaa, että kuurojen opetus pitenee kahdeksesta vuodesta kymmenen vuotta kestäväksi, jota kuurojen piireissä tervehditään suurella tyydytyksellä. Siellä myös on toivottu, että nuo kaksi lisävuotta opetuksessa annettaisiin kuurojen pikkulasten hyväksi. Lapsuushan on kielen oppimisen aikaa, joka menee kuuroilta pienokaisilta täysin hukkaan, koska koulu ottaa heidät vastaan vasta seitsemän ikävuoden vaiheilla. Lasten vanhemmat ovat useinkin epätoivoisia, koska eivät itsekään voi auttaa pienokaisiaan. On toivottu, että kuurot pienokaiset pääsisivät aloittamaan puhekielen opiskelun jo viidentenä ikävuotenaan. Tämä ei sitäpaitsi saisi jäädä vapaaehtoisuuden varaan, koska kaikki lapset olisi kehitettävä mahdollisuuksien mukaan samalle tasolle jo jatkuvaa koulutyötäkin silmällä pitäen. Huolestumista on siis herättänyt sanotussa laissa mainittu oppivelvollisuuden alkamisaika. Kysytään, eikö voitaisi tehdä poikkeusta kuuroihin lapsiin nähden, jolloin nämä pienokaiset saisivat oman lastentarhanomaisen esikoulunsa. Kansakoululain 14 § näyttäisi antavan mahdollisuuden tällaiselle järjestelylle.

Kuurojen piireissä on myös paljon puhuttu siitä, että erikoisen lahjakkaille kuuroille olisi saatava jatko- tai ainakin erikoisopetusta. Uutta asetusta valmisteltaessa olisi syytä kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että erikoisen lahjakkaat kuurojenkoulujen oppilaat voitaisiin siirtää erikoiskouluun tai erikoislinjalle, jonka kouluaikakin saisi olla muuta kouluutusta pidempi, esim. esikoulun jälkeen kymmenvuotinen kouluaika. Tämä olisi vain vaatimaton rinnastus kansakoululain mainitsemaan kuulevien keskikouluun.

Näin saataisiin kuurojen keskuuteen henkisesti vireitä ja kehittyneitä henkilöitä, jotka mm. yhdistystoiminnan piirissä voisivat jakaa valistusta ja olla hyvien harrastusten virittäjänä kohtalotovereilleen.

Tilan ahtaus ja opettajavoimien puute kuurojenkouluissamme ovat varsin tuntuvat. Tästä johtuu myös varmasti vaikeuksia uusien järjestelyjen toimeenpanolle. Toisaalta on mielihyvin pantava merkille, että myös kuurojenkoulujen rakennusohjelmaan on alettu kiinnittää huomiota. Jyväskylän ja Mikkelin kuurojenkoulut näyttävät olevan ensisijaisesti uudisrakennusten tarpeessa, mihin seikkaan myös viranomaisten piireissä on kiinnitetty huomiota. Niinpä eduskunnan ensimmäisen varapuhemiehen Paavo Aition aloitteesta ja valtiovarainvaliokunnan esityksestä eduskunta on yksimielisesti hyväksynyt työllisyysmäärärahojen käyttämisen valtion kuurojen ammattikoulun rakennustöiden aloittamiseen ja ilmoittanut pitävänsä tärkeänä kansanedustaja Haapasalon ym. aloitteen, että Mikkelin kuurojenkoulun uuden koulutalon rakennustyöt saadaan käyntiin. Myös Turun kuurojenkoulun siirto on tulemassa ajankohtaiseksi, jos Turun Yliopiston esittämä uusi katu tulee halkaisemaan tämän koulun alueen ja siten poistamaan lapsilta mm. palloleikkimahdollisuudet ja opetusvälineenä tarvittavan kasvitarhan, jotka kansakoululain 11 §:n mukaan tulee olla koulun välittömässä läheisyydessä.

Lähettimme on lomalla

Joka helluntai pidetään Turussa kuurojen helluntaijuhlien nimellä kulkevia kirkkojuhlia. Tämän vuotiset juhlat olivat jo päättymässä, kun niihin saatiin yllättävä, mutta sitä mieluisampi ohjelman lisäys: oman lähettimme Elsie Roosin tervehdys. Suoraan lentokentältä hänet kiidätettiin kuurojenkoululle, missä juhlayleisö häntä seisaalleen nousten tervehti ja lausui hänet kukkien kera tervetulleeksi.

Elsie Roos

Etelän auringon ruskeaksi paahtama lähettimme alkoi puheensa:

— Minun on vaikea puhua, kun sydän on niin täynnä kiitollisuutta Jumalalle hänen hyvyydestään. — Ja todella ilon kyyneleet taisivat sumentaa muittenkin kuin lähettimme silmät. Oli niin mieluista nähdä, että neiti Roos rasittavien palveluvuosien jälkeen saapui niin hyväkuntoisena miltei kokonaan valvotun yön jälkeen. Matka Eritreasta oli kestänyt Turun lentokentälle vain vuorokauden.

Kiitoksen aiheita lähetillämme oli useita. Tosin oli ollut vastoinkäymistäkin: opettaja-konsulentti Otto Andersson Tukholmasta on ilmoittanut, ettei hän voikaan lähteä Kerenin kouluun opettajaksi. Mutta sensijaan on Eritrean pääkaupungissa Asmarassa koko viime lukuvuoden toiminut Kerenin koulun rinnakkaisosastona yksi kuurojenkoulun luokka. Sen vapaaehtoisena ja palkattomana opettajana toimii erään Eritreaan komennetun amerikkalaisen hammaslääkärin rouva, joka on ammatiltaan kuurojenkoulunopettaja. Asmaran luokassa on 13 oppilasta. Siellä on myöskin harjoittelijana nuori afrikkalainen mies, josta toivomme aikanaan kuurojenkoululle opettajaa. Toivotaan, että hän voi ruveta omalla äidinkielellään opettamaan lapsia, jotka nyt saavat opetuksensa englannin kielellä. Asmaran luokka toimii vielä seuraavan lukuvuoden, sitten opettaja palaa Amerikkaan. Silloin myöskin tämä Asmaran luokka siirretään Kereniin varsinaisen koulun yhteyteen.

Ruotsin kuurojen lähetysyhdistys on ehdottanut, että neiti Roos silmäleikkauksensa jälkeen, joka on jo suoritettu ja ensitietojen mukaan onnistunut hyvin, viipyisi vuoden Suomessa lomalla palatakseen sitten viideksi vuodeksi Kereniin. Nyt on käynyt niin ihmeellisesti, ja tässä varmaan näemme selvää Jumalan johtoa, että ruotsalainen kuurojenpappi Ivar Svennas, jonka rouva on kuurojenopettaja, on ilmoittanut olevansa valmis toimimaan opettaja Roosin viransijaisena. Hän pitäisi myös rippikoulun vanhimmille oppilaille samalla kun hän voisi opettaa koulussa muutenkin, erityisesti uskontoa. Nyt olisi rukoiltava, että kirkkoherra Svennaksen virkavapaus järjestyisi ja että hän rouvineen pääsisi työtä jatkamaan. Kerenin koulussa on nyt 12 oppilasta, joten koko oppilasmäärä on jo noussut 25:een.

Toiminnan jatkumista varten olisi neiti Roosille saatava työtoveri. Jälleen uusi rukouksen aihe lähetysystävillemme! Uskomme varmasti, että Jumala ei jätä pulaan Eritrean kuuroja, joiden hyväksi hän jo on pannut alkuun hyvän työnsä.

Toivomme, että neiti Roosin loma antaisi hänelle uusia voimia ja että hän voisi levätä kunnollisesti. Mutta luulemme oikein tuntevamme hänet, kun arvaamme, että hän monissa kuurojen tilaisuuksissa käy meille tuomassa terveisiä Eritrean kuuroilta. Lausumme tämän lehden palstallakin opettaja Roosin sydämellisesti tervetulleeksi lomalle ja toivomme hänelle uudistuvia Jumalan siunauksia joka päivälle.

L. P.

Salamatkustajina

valkoisen makean saarelle

Oli kerran, moniaita vuosikymmeniä sitten, eräs pienen pieni kovakuoriainen, jonka aatelinen sukunimi oli Rhabrocnemis obscurus, mutta joka myöhemmin sai sattuvamman nimen Nävertäjä.

Nävertäjä oli, pudotessaan saagopalmusta maahan, ensin vähän säikähtynyt, mutta selvitessään siitä vähitellen ja ihasteltuaan kaunista maisemaa ympärillään ryhtyi se pohtimaan, mennäkö takaisin sukulaistensa luo saagopalmussa sijaitsevaan rauhalliseen kotiin vai lähteäkö hiukan katselemaan kaunista maailmaa. Ja eihän se voinut seikkailunhaluaan vastustaa. Nävertäjä lähti liikkeelle.

Ensin olivat sen askeleet haparoivia ja kankeita, mutta totuttauduttuaan maastoon kävi kulku pian nopeammaksi. Tuon tuostakin tapasi se itseään paljon suurempia olentoja: sisiliskoja, käärmeitä, omituisia pussieläimiä, leikkijälintuja, jotka rakensivat simpukankuorista leikkitupia, ja jopa neljännen vuorokauden kuluttua matkalle lähdöstään kaksijalkaisen, suuren ja puolialastoman olennon, jonka nimeä se ei edes tiennyt.

Ruokaa Nävertäjällä oli yllin kyllin, sillä saagopalmujen ydinmehu oli voimakasta ravintoa ja sitä sai helposti nävertämällä vain reiän palmupuun kylkeen.

Eräänä päivänä lähestyi se suuren sinisen valtameren rantaa. Lähellä oli suuri satama ja satamassa mustaa savua tupruttava laiva, jonne kaksijalkaiset, puolialastomat ja auringonpaahtamat olennot lastasivat tavaraa.

Ihmetellen katseli pieni Nävertäjä outoa näytelmää edessään tunnin toisensa jälkeen. Ja sitten se todella säpsähti, kun huomasi läheisyydessään toisenkin olennon pitkäkoipisen Hyppääjän, joka yhtä tarkkaavaisena, ja ties kuinka kauan, oli myöskin katsellut satamaan päin.

— Kas vain! huudahti Nävertäjä. Meillähän näyttää olevan kummallakin hauskaa ja mielenkiintoista katseltavaa.

— Tiedä sen hauskuudesta, hymähti Hyppääjä. Raskasta työtä tuo näyttää olevan ja sellaiseen minä en ryhtyisi.

— Niin tosiaankin. Sinähän vain hyppäät valmiin ruokasi kimppuun tekemättä mitään työtä, virkkoi Nävertäjä.

Hyppääjä suutahti:

— Itsekö sinä sitten laitat ruokasi, mokoma herkkusuu, jolle ei kelpaa huonompi kuin toisen sydänveri.

— No, no, toveri! Emmehän tähän ole tulleet kai riitelemään. Minä aion maailmalle seikkailemaan. Entäs sinä?

— Samaa minäkin. Mikä sinusta on parhainta ja mieluisinta elämässä? kysyi Hyppääjä.

— Parhainta minusta on saada syödä paljon, vatsansa täyteen makeata, ja mieluisinta minusta on tehdä suuremmille kiusaa. He näes luulevat, ettemme me pienet saa mitään aikaan.

— Kuulehan, kuiskutti Hyppääjä. Minä olin tuolla alhaalla satamassa ja ohimennen kuulin, että tuo suuri laiva lähtee kaukaisille korallisaarille, missä tuollaiset kaksijalkaiset suuret olennot vain laulavat ja ovat aina onellisia ja heillä on makeata aivan yllin kyllin. Yksin en uskaltaisi niin pitkälle, mutta jos sinä . . .

— Tietysti, tietysti, innostui Nävertäjä.

— Mars sitten matkaan! Meillä ei ole enää paljon aikaa, varsinkaan kun sinä et pääse kulkemaan niin nopeasti kuin minä, sanoi Hyppääjä.

Ja sitten nämä kaksi toverusta lähtivät satamaa kohti. Illan suussa he olivatkin jo perillä ja asettauduttuaan mukavasti lähelle toisiaan erääseen suureen saagoryynisäkkiin odottivat he ilmaista kyytiä laivaan ja sillä edelleen onellisille korallisaarille, missä makeata olisi mahan täydeltä.

Matka korallisaarille oli pitkä ja myrskyinen. Siitä ei näyttänyt loppua tulevankaan ja puolirunnelluin jäsenin kyyhöttelivät Hyppääjä ja Nävertäjä laivan pimeässä lastiruumassa toivoen pikaista kuolemaa tai toisin ajoin muistellen ihanaa lapsuuttaan kotisaaren saagopalmumetkikössä. Toisin ajoin moittivat he toinen toistaan katkerin sanoin matkalle lähdöstä, mutta huomatessaan lopulta tuollaisen suunsoiton aivan turhaksi heittäytyivät he välinpitämättö-

JUHLAHETKI TURUN KUUROJENKOULUSSA

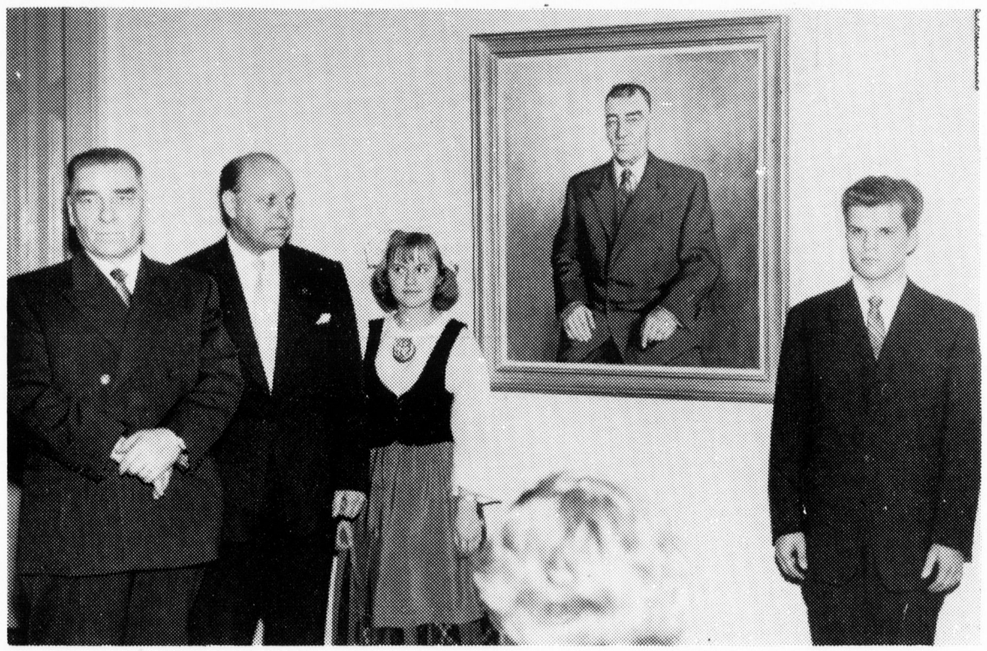

Huhtikuun 14 p:nä oli Turun kuurojenkoulussa järjestetty juhlahetki, jolloin paljastettiin koulun entisen johtajan Urho Kierimon muotokuva. Alkuvirren jälkeen piti rehtori Heikki Mylläri paljastuspuheen, jossa hän aluksi selosti kuurojen opetuksessa lähes 100 vuoden aikana tapahtunutta suurta kehitystä korostaen erikoisesti uutterien ja vireiden opettajien merkitystä tässä kehityksessä. Kohdistaen sanansa erikoisesti johtaja Kierimolle hän kiitti tämän arvokasta 22 vuoden aikana tehtyä työtä kuurojen koulun sekä yleensä kuurojen hyväksi. Kun kunniavartiossa olleet oppilaat olivat poistaneet muotokuvaa peittäneen verhon kiitti puhuja kuvan maalaajaa, taiteilija Armas Lehtimäkeä, erittäin onnistuneesta muotokuvasta. Lopuksi hän pyysi saada luovuttaa tämän työtoverien, ystävien ja oppilaiden maalauttaman muotokuvan kuurojen koululle. Koulun johtaja, maisteri Sylvi Pikkola kiitti sydämellisin sanoin lahjoituksesta ja johtaja Kierimo kiitti osakseen tulleesta kunniasta. Seuranneen kahvitarjoilun aikana esitti opettaja Aune Vaurio yksinlaulua ja opettaja Sirkka Ollikainen lausui Sarkian runon »Älä elämää pelkää» ja Kailaan »Linnut».

mään tylsyyteen ja äänettömään mietiskelyyn. Kunnes sitten eräänä päivänä laivan koneitten jyske hiljeni ja pysähtyi kokonaan. Se oli saapunut Hawaijisaarille. Vähän myöhemmin avattiin lastiruuman kansi ja kirkas auringonvalo ryntäsi pimeyteen sokaisten Hyppääjän ja Nävertäjän pimeään tottuneet silmät tuokioksi kokonaan.

Nyt kalisivat ja kitisivät jo nostokurjet ja laivan lastia ryhdyttiin purkamaan. Hyppääjä ja Nävertäjä seurasivat jännittyneinä toimitusta. Oli oltava tarkkana ja varuillaan, ettei aivan viime hetkessä tapahtuisi onnettomuutta. Mutta turhaan he pelkäsivät. Kuin leikiten nostokurki kiskaisi säkin ylös, heilutteli sitä hetken ilmassa ja laski sitten varovasti laiturille. Toverukset pysyivat kuitenkin vielä hiljaa paikoillaan. Olisi ollut vaarallista lähteä vilkkaalla laiturilla saapastelemaan ja tulla kukaties yliajetuksi. He odottivat. Ja siinä odotuksessaan kumpikin nukahti.

Kuinka kauan he lienevät nukkuneet ei kumpikaan tiennyt, mutta Nävertäjä heräsi ensiksi saadessaan aikamoisen töytäyksen päähänsä. Se oli pudonnut jonkinlaisen varastohuoneen lattialle. Pidellessään siinä juuri päätänsä oli sen niskoille tulla Hyppääjä, joka sentään selvisi paremmin ja paljaalla säikähdyksellä.

— Nyt on paras jättää tämä paikka, sanoi Hyppääjä. Seuraa minua!

Ovi oli avoinna ja kenenkään huomaamatta livahtivat toverukset ulos. Vasta tarpeeksi kaukana ovesta pysähtyivät he katselemaan seutua eivätkä olleet uskoa silmiään. Luonto heidän ympärillään oli kuin paratiisissa. Loistavan värisiä kukkia ja mitä ihanimpia hedelmiä kasvoi joka paikassa. Ja korkeampana kuin nuo näkemänsä kaksijalkaiset olennot, kasvoi silmänkantamattomilla alueilla korkeata ruokoa, joka hiljaa huojuili. Vaisto sanoi kummallekin, että sen suojassa on heillä turva ja uuden elämän alku. Taakseen vilkuilematta riensivät he ruokometsää kohti.

— Minulla on vallan hirveä nälkä, sanoi Hyppääjä, heidän ehdittyään ensimmäisten ruokojen luo. Tuo nuori ruoko tuossa näyttää niin hemaisevalta, että on kerrassaan mahdotonta sivuuttaa sitä nauttimatta hiukan vatsantäytettä.

Samassa Hyppääjä jo istua kyykötti nuoren ruo'on lehdellä ja maiskutteli huuliaan.

— Miltä tuntuu? kysäisi Nävertäjä, joka oli hitaampi liikkeissään, mutta yhtä nälkäinen.

— Voi veli hyvä, voi veli hyvä . . . voi, voi, älä kysy. Tämä on niin makeata, makeata, makeata . . .

Hyppääjällä ei ollut aikaa puhua, se maiskutteli suutaan ja ahmi, ahmi loputtomasti.

— Täytyy sitten minunkin ryhtyä ruokailupuuhiin, sanoi Nävertäjä. Mutta en minä noin kevyestä lehtiruoasta täyty. Vankempaa ateriaa minulle pitää olla.

Löydettyään paksumman ruo'on kävi Nävertäjä rohkeasti sen kimppuun. Se näversi tuossa tuokiossa sopivan oviaukon sen kylkeen ja ryömi sisään. Hetkisen se haisteli ilmaa ja katseli ympärilleen. »Hieman tahmeat oltavat. Hm . . .», mutisi se. »Mutta maistetaanpa . .» puheli se itsekseen. Sitten se ei puhunut enää mitään. Se söi vain, nukahti välillä ja söi taas. Ja Nävertäjästä oli kuin satua se, että hän lopultakin oli päässyt valkoisen makean saarelle, että sai syödä sokeria niin paljon kuin halutti.

Mutta tähän onnelliseen tilaansa on meidän joksikin aikaa jätettävä sekä Hyppääjä että Nävertäjä ja kuunneltava, mitä eräillä ihmisillä oli keskusteltavaa tämän sokeriparatiisin keskellä.

— Katsokaapas tuota sokeriruokoa tuossa, sanoi vanhempi mies, joka nähtävästi oli sokeriruokoistutuksen omistaja, nuoremmalle, joka asteli hänen rinnallaan.

— Se potee jotakin tautia, arveli nuorempi.

— Aivan selvästi, virkkoi vanhempi. Mutta mitä tautia? siinä kysymys. Tuollaista kuihtumista en ole vielä koskaan elämässäni nähnyt näillä istutuksilla.

— Onko se ainoa? kysyi nuorempi.

— Jos olisikin, niin en olisi niin huolestunut. Mutta tuollaisia ruokoja on useampia, kenties satoja . . .

Miehet etääntyivät kauemmaksi istutuksille. Nävertäjä oli kuullut heidän keskustelunsa ja hymyili vahingoniloisesti. Hänelle ei kukaan voisi enää mitään, hän oli voimakkaampi noita kaksijalkaisia ja viisaita olentoja. Hän, pieni Nävertäjä, sai nuo luomakunnan herrat voimattomaan vihaan, hän panisi heidän suuret sokeritehtaansa seisomaan ja miljoonat, miljoonat lapset saisivat olla ilman sokeria, maailman makeinta herkkua.

Sinä päivänä ei Nävertäjä ehtinyt paljon makeansa ääressä viipyä, sillä nyt täytyi ilmoittaa tämä hänen suuri haaveensa kaikille nuoremmillekin nävertäjille, joita oli lisäytynyt tänne hänen valtikkansa alle.

Istutuksilla alkoi nyt kiihkeä toiminta. Myöskin Hyppääjän suku oli riehaantunut samaan sotaiseen innostukseen.

Ja nuo voimakkaat, kaksijalkaiset olennot, luomakunnan herrat, miettivät miettimästä päästyään syytä istutustensa kuihtumiseen ja sokeri kallistui maailmassa niin kovasti, ettei sitä ollut enää kuin rikkaimpien pöydässä. Kaikenlaiset komiteat istuivat yötä ja päivää pohtimassa pelastusta tilanteeseen. Lopulta kutsuttiin eräs hyvin viisas professori avuksi. Tämä tutki ja tutki ja tuli lopulta siihen tulokseen, että pienen pieni nävertäjä ja hyppääjä olivat tulleet salamatkustajina, ilman passia, tänne sokeriparatiisiin, lisääntyneet tavattomasti ja alkoivat nyt syödä sokerin omiin suihinsa.

»Ne on siis hävitettävä sukupuuttoon», julistivat ihmiset ja suuret määrät myrkkyjä ruiskutettiin nyt nävertäjien ja hyppääjien asuinsijoille, mutta — ne eivät olleet siitä tietääkseenkään.

Uudelleen pitivät ihmiset kokokouksiaan, uudelleen kutsuttiin professori avuksi.

— Se on sillä tavalla, puhui viisas professori hitaaseen, mietiskelevään tapaansa, että tämän nävertäjän alkuperäinen kotipaikka on saatava selville sekä sen viholliset siellä. Minä lähden matkalle ja koetan löytää apua tähän pulmaan.

Professori matkusti neljä vuotta. Hän kävi Kiinassa, Jaavassa, Itä-Intiassa, Borneossa ja Molukien saarilla. Hän penkoi suurten museoitten kirjastot. Hän sairastui matkalla ja kaikki näytti toivottomalta. Mistään ei löytynyt nävertäjän sukua.

Mutta tiedemiehethän ovat itsepintaisia. Tämä professori oli myös päättänyt, ettei hän heittäisi työtään kesken. Uudelleen retkeili hän Australian saaristoissa, sen aarniometsissä ja alkuasukaskylissä, tuli Kein- ja Aurun-nimisille saariryhmille ja löysi vihdoin eräällä Laratsaarella nävertäjän sukua, vieläpä sen vihollisenkin.

No niin. Professorilla oli vielä monen monet vaivansa ennenkuin hän sai tuon hennon kärpäsen kaukaisille Hawaiji-saarille. Mutta kun se lopultakin onnistui, alkoi sokeriruokoistutuksilla vallan hirveä sota. Miten se päättyi ei meidän tarvitse kysyä, sillä eihän tuo makeista makein, sokeri, ole enää yksistään herrojen herkkua, vaan sitä on pienimmänkin salotöllin pöydällä, eivätkä ainakaan lapset siihen koskaan kyllästy. Mutta se, joka yksinomaan sokeria syö, niinkuin nävertäjä, voi löytää itseään pahemman vihollisen. Ja silloin ei ole hyvät oltavat. V.N.

MATKA KUUHUN

Mielikuvituksen maailmoissa liikkuvissa kirjoissa on jo vanhoista ajoista kerrottu matkoista kuuhun. Nykyään voimme puhua matkasta kuuhun jo vakavammassakin mielessä. Ei pidetä enää mahdottomana, että ehkä jo kymmenen vuoden kuluttua todella pystytään matkustamaan kuuhun. Onhan kuu avaruuden mittasuhteisiin verrattuna tuossa aivan käden ulottuvilla. Tosin sitä ennen on ratkaistava erinäisiä teknillisiä vaikeuksia. Ennen matkan toteutumista on välttämätöntä kuvitella mitä tähtitieteellisten tietojen perusteella tällaisella matkalla voi odottaa tapahtuvan.

Lähes 400 tuhannen kilometrin matka kuuhun voisi tapahtua n.s. raketti-avaruuslaivalla. Rakettiperiaatteen mukaan kulkevalle ja ohjattavalle alukselle ei avaruuden väliaineettomuus kuulu tekevän mitään haittaa. Kunhan alukselle saataisiin riittävän suuri nopeus niin että se pystyisi voittamaan maan vetovoiman, se kyllä liikkuisi avaruudessa meteorin tapaan maan, auringon ja kuun vetovoimien alaisena. Tällöin ei enää polttoaineen kulutusta tapahtuisi, paitsi ehkä sen verran mitä aluksen kulkusuunnan korjaaminen vaatisi.

Aluksen rata avaruudessa pitäisi olla etukäteen laskettu, ja lähtösuunta maasta määrätty sen mukaisesti. Jälkeenpäin tulisi kysymykseen vain korjausten tekeminen kulkusuuntaan ja nopeuteen. Nämä laskut ovat tietysti helppoja suorittaa. Onhan maan, kuun ja kiertotähtien radat jo aikoja sitten tarkalleen laskettu. Samoin voidaan auringon ja kuun pimennykset jo vuosikausia etukäteen laskea melkeinpä sekunnin tarkkuudella.

Mutta matka kuuhun tulee joka tapauksessa olemaan vaarallinen. Avaruudessa lentelee jatkuvasti valtavan suuriakin meteorikiviä. Niiden nopeus on useita kymmeniä kilometrejä sekunnissa. Jos sellainen avaruuden ammus sattuu törmäämään avaruuslaivaan, on se hetkessä tuhon oma.

Lukemattomia muitakin vaikeuksia saattaa eteen sattua.

Näin maallikko ei tietenkään kykene niistä mitään mainitsemaan enempää kuin muistakaan matkaa koskevista ihmeellisistä asioista. Mutta onhan maailmassa nykyään neropäitä, joille ei mikään tunnut olevan mahdotonta. Ainakin satoja tiedemiehiä eri seuduilla maapalloa nykyään tutkii tätäkin matkaa. Kun sitten näistä tutkimuksien tuloksista seulotaan mahdolliset akanat pois, niin ehkä asiat selvenevät.

Avaruusmatkoja on nykyään esitetty kirjallisuudessa jopa sanomalehdissäkin tämän tästä. Matkan määräksi on aina ajateltu kuuta.

Nykyään lentelee avaruudessa lastenleluja — sputnikkeja. Joka tapauksessa ne osaltaan viittovat tietä kuuhun. Toivottavasti. Vaikka yleisesti tiedetään, ettei kuu ole mikään vieraanvarainen paikka, on sillä kuitenkin oma lumousvoimansa.

Tulkoon tässä mainituksi muutamia tähtitieteellisiä tietoja kuusta.

Sen etäisyys maasta on 384 tuhatta kilometriä, läpimitta 3480 km ja vetovoima pinnalla 1/6 maan vastaavasta vetovoimasta. Kuu heijastaa 7 % saamastaan auringon valosta. Se kiertää kerran maan ympäri 27 vuorokaudessa. Sama aika kuluu sen pyörähtämiseen akselinsa ympäri. Sen ratanopeus on vain 1 km sekunnissa. Kuun lämpötila sen kaksiviikkoisella päivänpuolella on noin 100 astetta kuumaa ja kaksiviikkoisella yönpuolella 120 astetta pakkasta. Maan asukas siellä sekä paistuu että jäätyy. Kuussa ei ole vettä eikä ilmakehää. No — muita tietoja saadaan kuussa kävijöiltä.

Matka kuuhun kuuluu tulevan varsin »tyyriiksi». Amerikkalaisen neuvonantajakomiten laskelman mukaan yhden miehen lähettäminen kuuhun ja hänen noutamisensa sieltä pois tulisi maksamaan 640 miljardia markkaa. Mutta mitäpä siitä. Onhan Moskovassa ja Yhdysvalloissa rahaa.

Ursalainen.

Hämeenlinnan kuuroille oma toimitalo

Toukokuun 5. päivänä 1924 perustettiin Hämeenlinnassa paikkakunnan kuurojen yhdyssiteeksi yhdistys, Hämeenlinnan Kuuromykkäin Yhdistys, joka näinollen äskettäin tuli toimineeksi 35 vuotta.

Yhdistys, nykyiseltä nimeltään Hämeenlinnan Kuurot r.y., piti helatorstaina Hätilän seurakuntatalossa 35-vuotisjuhlakokouksen, jossa oli saapuvilla runsaslukuisen yhdistyksen jäsenistön lisäksi yhdistyksen kuulevia ystäviä.

Kokouksen avauksen suoritti yhdistyksen puheenjohtaja Jarmo Narmala, joka puheessaan totesi kuurojen edelleen olevan, huolimatta sosiaalisessa ja valistuksellisessa mielessa tapahtuneesta kehityksestä, nykypäivien yhteiskunnassa eristyneessä asemassa. Senvuoksi on katsottava kuurojenyhdistyksen edelleen olevan erikoisasemassa kuurojen yhdyssiteenä ja sosiaalisen aseman ja henkisen tason kehittäjänä.

Avauksen jälkeen käsiteltiin kokouksessa, jonka puheenjohtajaksi ja sihteeriksi kutsuttiin yhdistyksen perustajat Hannes ja Ida Yläkorpi, eräitä yhdistyksen toimintaan ja tulevaisuuteen ratkaisevasti vaikuttavia asioita. Yhdistys on suunnitellut oman toimitalon rakentamista ja suunnitelmat ovat jo niin pitkällä, että kaupunki on suostunut vuokraamaan tontin toimitaloa varten, jonka piirustukset myös on hyväksytty. Rahoituksessa tarvittavan lainan, joka rakennuksen kustannusarviosta tekee 1/3, järjestäminen on vielä keskeneräinen, koska alustavat luottotiedustelut ovat olleet tuloksettomat. Kokous päätti kuitenkin hyväksyä tontin vuokrasopimuksen ja rakennustyön aloitettavaksi heti rahoituksen selvittyä.

Varsinaisten kokousasioiden jälkeen rva Ida Yläkorpi esitti katsauksen yhdistyksen toimintaan kuluneiden 35 vuoden ajalta. Yhdistyksen perustamisen lähtökohtana oli kuurojen yksinäisyys sekä näille sopivan harrastus- ja opiskelumahdollisuuksien puute. Juuri

tämän korjaamiseksi sekä kuulevien ja kuurojen välisten raja-aitojen poistamiseksi on yhdistyksen toiminta tähdännyt. Kuluneina vuosina on yhdistus osoittautunut tarpeelliseksi, jopa välttämättömäksi, vaikka asioita tuntemattoman on sitä vaikea ymmärtää. Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu on edelleen suurimmalle osalle yleisöä tuntematonta.

Kokouksessa kehitettiin myös suuntaviivat yhdistyksen vastaista toimintaa ajatellen. Puheenjohtaja selosti toimitalon rakennushanketta ja rakennusta, jonka suunnittelussa on ensisijassa pidetty silmällä taloudellista ja kestävää rakennetta sekä sisätilojen osalta yhdistyksen toiminnan edellyttämää tarvetta. Oma toimitalo on jo aikaisemmin todettu välttämättömäksi yhä laajenevan ja kehittyvän toiminnan vuoksi.

Yhdistyksen sihteeri, opettaja Eila Seppä alusti kysymyksen yhdistyksen mahdollisuuksista toimia kuurojen, erityisesti nuorten kuurojen, työnvälittäjänä ja apuna ammattiopin hankkimisessa. Alustaja totesi, että maassamme toimiva ainoa kuurojen ammattikoulu ei pysty ottamaan kouluun pyrkijöistä enempää kuin kolmanneksen, joten nuorten kuurojen mahdollisuudet saada ammattiopetusta sitä tietä ovat rajoitatut. Tässäkin asiassa on tulossa parannuksia. Niinpä Tampereelle rakennettavaan Pirkanmaan ammattikouluun on suunniteltu perustettavaksi erillisluokkia kuuroja varten. Koska mainittuun ammattikouluun otetaan oppilaita vain oman maakunnan alueelta, ei se voi ratkaista tilannetta Hämeenlinnan kuurojen osalta. Eräänä mahdollisuutena on kuurojenyhdistyksen toimiminen oppipaikkojen välittäjänä, mutta tämä edellyttäisi työnantajilta ennakkoluulotonta suhtautumista kuurojen mahdollisuuksiin selviytyä tasaveroisina kuulevien kanssa eri ammateissa.

(Alustaja on kokonaan unohtanut, että Mäntsälässä, Hämeenlinnasta n. 86 km päässä, on jo 3:n vuoden ajan toiminut kuurojen maatalousammattikoulu, joka antaa kuurolle maatalousväestölle mitä parhaimman ja tarkoituksenmukaisimman opetuksen myös maatalouden sivuammateissa. Toimituksen huomautus.)

Yhdistyksen yhteyteen äskettäin perustetun nuorisojaoston puheenjohtaja Eero Klem selosti suunnitelmia ja lähiajan tavoitteita, joihin sisältyy mm. yli viikon kestävä kesäleiri. Tälle leirille on tarkoitus kutsua mukaan myös Riihimäen kuurojenyhdistyksen nuoret ja tulee leirin yhteydessä olemaan kerho-ohjaajakurssi.

Yhdistys järjestää toukokuun 24. päivänä kirkkojuhlan Hämeenlinnan kirkossa. Esiintyjinä on mm. taiteilija Heikki Mikkola, seminaarin Krist. Yhd. laulukuoro sekä rovasti Lauri Paunu ja pastori Matti Aartolahti. Tilaisuudesa saatavat tulot käytetään kokonaisuudessaan yhdistyksen toiminnan hyväksi, joten on toivottavaa, että yleisö mukanaolollaan tukee tämän pienen, hiljaisesti mutta voimakkaasti toimivan yhdistyksen pyrkimyksiä.

Hämeen Sanomat

LOMANVIETTOTAVAT JA MATKAILU TUTKIMUKSEN KOHTEINA

Jo kahdenkymmenen vuoden ajan on vuosilomalaki turvannut palkallisen loman sadoilletuhansille työntekijöille. Mutta loman vaikutuksia ei koskaan tuon kahdenkymmenen vuoden aikana ole tutkittu. Loman käytöstä voimme tehdä vain erilaisia arvailuja, jotka saattavat osua hyvinkin oikeaan — kuka tietää?

Tärkeintä lomassa on sen vaikutus ja sen suoma apu yksilön suhteessa työhön, perheeseen ja harrastuksiin. Kun tiedetään, kuinka lomat on vietetty ja mitä tuloksia se on antanut, voimme ohjata ja kehittää loman viettoa sen mukaan. Samoin on matkailun laita. On hyvä tietää, mistä syistä ja mihin kohteisiin matkustetaan ja miten matkailu vaikuttaa ihmiseen, jotta sitä voidaan kehittää edelleen ja ohjata yleisöä.

Lomaliitto on päättänyt suorittaa sosiologisen tutkimuksen lomanvietosta ja matkailusta. Sen tekee Yhteiskunnallisen Korkeakoulun Tutkimuslaitos tri Yrjö L i t t u s e n johdolla.

Työ suoritetaan vuosina 1959—1960. Tutkimussuunnitelma on ollut esillä myös Unescon sihteeristössä Pariisissa ja saanut siellä huomiota osakseen. Seitsemän muutakin maata suunnittelee parhaillaan samanlaista tutkimusta. Unesco palkkaa yhteisen asiantuntijan auttamaan metodisissa kysymyksissä ja välittämään tutkimusaineistoa. Näin tutkimus saa kansainvälistä kantavuutta ja sen merkitys tulee huomattavasti suuremmaksi kuin erillisesti suoritettuna.

Kirjavaaka

Lääketieteen saavutuksia

Tällä kertaa haluaisin esitellä pari tietokitjaa, jotka monistakin syistä ansaitsevat tavallista enemmän huomiota ja tietysti myös lukijoita. En pyri niiden kohdalla esiintymään minään asiantuntijana, vaan huomioni ja ajatukseni ovat pikemminkin maallikon ja asianharrastajan kynästä lähteneitä. Erityisesti minun on tähdennettävä maallikon asennettani, kun ensiksi käyn esittelemään äskettäin ilmestynyttä teosta, jonka nimi on »*Totuus syövästä*» (Otava). Kirjan alaotsikko kuuluu »Nykyhetken käsitys syöpätutkimuksesta, syövän toteamisesta ja hoidosta», ja tämä jo kertoo, mistä itse asiassa on kysymys. Tekijä on tohtori Charles S. Cameron, joka toimii Amerikan syöpäyhdistyksen lääkinnällisen ja tieteellisen osaston johtajana. Kun siis tietää tekijän aseman sekä sen uutteruuden, millä juuri Amerikassa syöpää ja sen salaisuutta nykyisin tutkitaan, saattaa turvallisesti suhtautua kirjassa esitettyihin tietoihin. Varmuuden vuoksi tekijän suomalainen virkaveli ja alan meikäläinen tunnettu asiantuntija, professori Sakari Mustakallio on kirjoittanut teokseen suosittelevan esipuheen, joten allekirjoittanut saattaa vain viitata näihin auktoriteetteihin esittäessään oman suosittelunsa.

Syövästä puhutaan nykyään varmaankin enemmän kuin koskaan ennen, ja tuskin on liioiteltua väittää, että monia kansalaisia vaivaa suoranainen syöpäkammo. Ehkä siihen on syynä, että propagandaa on joskus hoidettu jonkinlaisen pelottelun keinoin. Tupakotsijoita tietysti ennen muita pelotellaan keuhkosyövällä, mutta muissakin yhteyksissä olen ollut

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JULI-AUKUSTI | 63 ÅRGÅNGEN | Nr 6-7 - 1959

Vad hjälper det en människa, om hon vinner hela värden, men förlorar sin själ!

Matteus ev. 16:26.

Dessa ord av vår Frälsare Jesus står att läsa i en av texterna för den första söndagen efter Tref. Jesus talade om, att människor måste kunna försaka för att vinna evig salighet. Det är många, som endast tänker på livet här, att ha det bra, att förtjäna mycket pengar och ha så roligt som möjligt. En gång blev de också i dopet Guds barn. De växte upp, blev undervisade i Guds ord och om hur vi människor skall kunna komma till himlen, när livet här är slut. Men så kom frestelse och synd. De lydde frestelsen och gjorde synden. De tänkte inte på sin själ, utan tänkte på livet här på jorden. Men se vad Herren Jesus säger: »Vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?» On man fick allt vad man ville här i livet, men i döden bleve för evigt utestängd från himlen, vad hjälper då allt detta? — Intet. Men vad kan vi göra för att inte förlora vår själ för evigt? Jo, gå till Jesus och bed honom visa hur Du skall göra. Du kan inte med Din egen kraft trälsa Dig själv, Din själ. Men Jesus både kan och vill. Han har gjort så, att ingen synd, som Du har gjort kan utestänga Dig från himlen om Du med uppriktigt beder Gud om förlåtelse för den. Ja, gå till Jesus i bönen och genom att läsa Guds ord och komma till den heliga Nattvarden. Jesus vill gärna hjälpa Dig, om Du vill själv. Han vill leda Dig på rätt väg genom livet så, att Du med hans hjälp kan vinna Din själ för evigt. Amen.

B.

Dövundervisning i ett nytt skede

Riksdagen har stiftat en ny folkskolelag som gavs den 1 juli 1957. Ur de dövas synpunkt är det viktigaste i denna lag § 41, andra momentet, i vilket sägs att ett dövt eller blint barns skolplikt är tio år, såsom därom i författning fastställes. Viktigt är även samma paragrafs första moment som säger att skolplikten börjar i början av september det kalenderår under vilket barnet fyller 7 år.

Närmare stadganden om denna skollags verkställande har getts genom en folkskolförordning den 23 juli 1958. I denna förordnings 35 §:s andra moment säges: Om de dövas och blindas skolor och undervisningen i dem ges en skärskild förordning.

Veterligen har man redan dryftat ett ge även dövskolor en ny författning. Nu är redan säkert att skoltiden för de döva förlängs från åtta år till tio år, vilket bland de döva hälsas med stor glädje. Man har även önskat att dessa två år skulle komma de döva småbarnen till godv. Barndomen är ju den tid då man skall lära sig språket, och för de döva småbarnen går denna tid helt förlorad, eftersom skolan tar emot dem först då de fyllt 7 år. Barnens föräldrar är ofta förtvivlade eftersom de inte själva kan hjälpa sina småttingar. Man har önskat att de döva småbarnen skulle få lära sig språket redan vid fem års ålder. Detta skulle dessutom inte få bli frivilligt eftersom alla barn borde utvecklas till samma nivå med tanke på den fortsatta skolgången. Bekymmer har alltså väckt den i lagen påbjudna skolpliktighetstidens början. Man frågar sig om man inte kunde göra ett undantag för de döva barnen, så att dessa kunde få en egen förskola i form av en lekskola. Folkskollagens 14 § tyckes kunna erbjuda möjligheter till detta.

Bland de döva har även diskuterats att åt synnerligen begåvade döva elever borde kunna ordnas fortsättnings- eller åtmistone specialutbildning. Då den nya förordningen utarbetas vore det skäl att fästa uppmärksamheten vid synnerligen begåvade döva elever borde kunna flyttas till en specialskola eller en speciallinje, som skulle vara längre än den ordinarie skoltiden t.ex. tio år utöver fös skolan. Detta skulle vara endast en ringa motsvarighet till de hörandes mellanskola som omnämns i folkskolelagen.

Hur står det till med trädgården

Med begreppet trädgård förstår vi området omkring hemmet med alla dess planteringar, gräsmattor, gångar. Den delas vanligen i två delar kökträdgården och blomsterträdgården. Den sistnämda delen har genom tiderna kallats gårdsplan och på senaretid även utebostad. Och det är vad vi borde sträva till att göra den till.

Området danas vanligen efter familjens behov och smak. Gräsmattorna utgör grunden för sommarbostaden, buskarna och träden tillsammans med byggnadernas väggar och eventuella gärdesgårdar sommarbostadens väggar och den har vi naturligtvis prytt med blomsterplanteringar.

Men enbart det ordnade området räcker inte. Ingen bostad är ju heller hemtrevlig utan de tillbehör som hör till den. Vad skall man då skaffa till sin trädgård för att göra den trivsam, så att den rentav skulle locka både husgolket och gästerna ut i naturen. Ut för att vila och ut för att där utföra en del av hushållsarbetena.

Först några frågor.

Har du möjlighet att utföra hushållsarbetena utomhus?

Kan du ute lätt vädra sängkläder och mattor?

Hur är det med möjligheterna att torka tvätt ute?
Har barnen gott om plats för sina lekar?

Kan du i lung och ro vila i din trädgård?

Kan du duka kaffebordet eller middagsbordet ute?

Husmor måste oftast utföra sina sysslor inomhus. Endast en liten del av hennes sysslor är sådana som görs ute.

Om familjen dock äger en liten trädgård är det synd om husmor inte utför så många av sina sysslor som möjligt ute.

Husmors tänk borde placeras nära köksdörren. Redan i byggnadsskedet borde man se till att man lätt kan komma från köket ut på gården. Hos oss i Finland är stenfoten oftast så hög att man inte kan komma direkt ut från köket till gården. Men en stor öppen veranda erbjuder en utomordentlig arbetsplats om den blott är rätt planerad.

På gården ordnar man i närheten av arbetsplatsen en vattenpost, brunn eller a. dyl. På området är bra att lägga stenplattor eller trästockar som ett golv och området skyddas dessutom från alltför stark sol med planteringar. Man kan utmärkt diska ute blott man har ett rent bord och en ställning för disken.

Alldeles intill denna arbetsplats kan man gärna placera matbordet. Naturligtvis kan den elektriska spisen flyttas direkt ut men genom fönstrret eller dörren kan man lätt flytta ut maten. Matbordet och stolarna eller bänkarna måste vara stadiga. Man måste kunna sitta lika bekvämt då man äter ute som då man äter inne.

Ställningar på vilka man kan hänga sänkläder eller mattor som man vill vädra behövs alltid, om man också har dammsugare. Ställningen skall vara stadig ocg görs av trä eller metallrör. Snörena är alltför svaga till detta ändamål. Däremot kan de användas då tvätten skall torka men de skall då fästas vid ställningar. Trädens grenar borde man inte betunga med sådant.

Även i en liten trädgård borde det finnas en plats för barnens lekar. För de allra minsta reserverar man naturligtvis en sandlåda i närheten av mors arbetsplats på en så skyddad plats som möjligt. De litet större barnen vill gärna ha gungor, ett gungbräde, klättringsställningar m.m. Om det inte finns en sjö i närheten är en simbassäng en ypperlig lekplats. T.o.m. en stor balja med vatten är bättre än ingenting och numera kan man lätt bygga små vadbasänger av tjärpapp, plast o. dyl. Olika idrottsredkap borde inte heller få saknas om man vill att barnen skall hållas hemma.

På gårdsplanerna till villor och sommarvillor ser man ofta parasoller och andra dyra tillbehör. De ser lockande ut men verker dock allt för »offentliga». Den plats i trädgården där man vistas bör vara sådan att man har utsikt över de vackra planteringarna men själv känner sig skyddad. Men inte skall vi placera vår sommarbostad i någon berså, vi behöver ju ändock luft och solljus efter den långa vintern. Numera är det ju modernat med sommarrum av spjälor, på detta sätt får man ju snabbt er skyddande vrå även på en mycket öppen gårdsplan. Klängväxterna växer redan under första sommaren så flitigt att de täcker spjälhuset. Men kanske är det ändå bäst att anse spjälhuset som en nödfallsutväg medan buskarna och trädenr växer.

Den plats i trädgården där man vilar sig skall naturligtvis förses med ändamålsenliga tillbehör. Varje familj kan skaffa dem efter råd och belägenhet.

Men även mycket billigt kan man själv åstadkomma sådana. Gungor, lätta flyttbara stolar, vilstolar m.m. anskaffas så småningom. Välskötta håller de i flera årtionden ja t.o.m. en mansålder.

Så kunde man bland de döva få andligt vakna och utvecklade personer, som bl.a. inom ramen för föreningsverksamheten kunde sprida upplysning ocn samla sina ödeskamrater kring goda fritidsintressen.

Utrymmesbristen och bristen på lärarkraft i våra dövskolor är rätt kännbara. Här av beror svårigheterna för en omdaning. Å andra sidan har man med glädje lagt märke till att man mera nu börjat lägga vikt vid dövskolornas byggnadsprogram. Dövskolorna i Jyväskylä och St. Michel ser ut att i första hand behöva byggas om. Vid detta har man även myndigheternas sida fast uppmärksamheten. Således har på initiativ av riksdagens första talman Paavo Altio och på finansutskottets framställning riksdagen beviljat användandet av arbetssänslagen till byggandet av statens yrkesskola för de döva och ansett det vara viktigt att riksdagsman Haapasalos m, fl initiativ om ett nytt skolhus för dövskolan i St. Michel blir förverkligat. Det blir även aktuellt att flytta Åbo dövskola om den gata som Åbo akademi föreslagit kommer att gå igenom dövskolans område och således frånta barnens deras möjligheter till bollspel och förstöra den trädgård som behövs i undervisningen, oe samt enligt folkskollagens 11 § borde finnas i omedelbar av skolan

Polly Thompson död

Vi har nåtts av det sorliga budskapet att Polly Thompson, Helen Kellers trofasta vän under många år har gått bort.

Polly Thompson var alltid fylld av reslust. Hon reste tidigt från Skottland till Amerika för att besöka en morbror. Efter en tid blev hon led på att gå omkring utan att ha någongting att göra så hon frågade frisörskan om denna visste någon som kunde behövas hennes hjälp. Frisörskan nämnde Helen Keller. Tre veckor senare träffade de två kvinnorna varandra och efter den tiden höll de ihop i 44 år.

Då Helen Keller och Polly Thompson besökte Norge träffade jag dem dagligen och läede mig känna bägge två.

Jag frågade Polly Thompson om hon inte tänkte på äktenskap, hem och barn.

Jag tror att allt är förut bestämt, svarade hon med ett leende. Jag är så lycklig över att kunna leva tillsammans med Helen. Jag skulle göra samma val omigen om jag kunde välja på nytt idag. Helen är föst och främstr en diktare och hon säger så mycket vackert och ger mig varje dag så många och nya goda tankar. Livet är så oändligt rikt med henne. Jag kan läsa hennes tankar. Jag vet vad hon tänker göra. Vilka böcker hon helst vill läsa. Jag lär så mycket varge dag i hennes sällskap. Vi har helt enkelt blivit ett. Det är ett privilegium att få leva i närheten av Helen Keller.

Det var Polly som först skulle lämna Helen trots att hon var den yngre av dem. Men som hon sade till mogi då jag sade att det var så bra att det var Polly Thompson som kom i Helens väg. Ingenting sker tillfälligt. Allt har en mening som sker. Polly Thompson höll sig alltid i bakgrunden. Men vi som lärde känna henne tyckte om henne. Vi vet vilket stor människa hon var. Vi vet vilken självuppoffrande liv hon förde som Helen Kellers öga och öra, som Helens jordiska vandtingsstav, den hand som aldrig sven tills döden tog henne bort. Våra tankar går till Helen Keller som mist sin käraste vän.

Frid över Polly Thompsons minne. Tegn og Tale

I dövhetens kölvatten

Är misstänksamheten en oundviklig följd

Den norska »Tegn og Tale» har ur en norsk damatidning ur spalten »Kan vi hjälpa» saxat följande som vi tar oss friheten att citera. Det är en mor som har en döv dotter och ber om råd för hennes misstänksamhet.

Vi har mottagit ett brev från en mor som har en döv dotter. Dottern är 20 år och käck och klarar sig mycket bra.

Modern berättar vidare att dottern är mycket energisk, att hon bl.a. lärt sig ett praktiskt yrke och skaffat sig ett bra arbete. Emellertid framhåller modern att dottern blir allt mera misstänksam. Hon har fått för sig att både den ena och den andra vill skada henne.

Ofta säger dottern att bara få personer försöker tala med henne trots att hon uppfattar lätt och har lätt för att avläsa tal från läpparna. Därför tror hon att de flesta lägger an på att hålla henne så mycket som möjligt utanför, och hon blir lätt misstänksam och tror att det som blir sagt i ett samtal är om henne som inte kan höra.

Det säger sig självt, slutar modern, att denna misstänksamhet bara gör det ännu svårare för henne att vara tillitsfull. Modern lider med dottern och frågar damtidningen hur man på bästa sätt kunde hjälpa dottern att få tillbaka förtroendet till omgivningen.

*

Det säger sig självt att Er dotter och de döva i övrigt har svårigheter att kämpa med som andra slipper. En stor del av korrespondensen människor emellan sker ju genom samtal, och då de döva endast bristfälligt kan följa med, känner de sig helt naturligt utanför.

Därför är det också förståeligt att det blir skäl till misstänksamhet till det som sägs.

Känner de döva att människorn undviker att tala med dem då möjlighet finns blir misstänksamheten ännu större.

Det är illa att de döva så ofta upplever att folk inte talar så mycket med dem, och att de förhållandevis sällan har anledning att delta i ett samtal.

Om vi bara gåve oss tid att tala tydligt bunde vi snart märka att de döva har mycket lätt för att uppfatta. Deras ögon är tränade till detta och de uppfattar lätt och talar gärna själva.

Ju mera vi talar med dem och visar dem samma uppmärksamhet som vi visar våra övriga med människor desto mindre gör vi deras svårigheter och eventuella misstro.

Vi har därför inte något bättre råd att ge än att be Er se till att Er dotter alltid är i centrum för samtal och att hon aldrig får känslan av att vara utanför.

Till slut ville jag gärna tillägga att samhället kunde ta mera hänsyn till de döva genom att lära eleverna i våra folkskolor handalfabetet och några av de viktigaste tecknena som de döva använder i sitt språk.

På detta sätt kunde de lättare komma till tals med de döva som är lika värdefulla människor som de som hör.

Haakon Viung

Det är en omättligt svår fråga tidningen fått att besvara, men svaret som gavs ger uttryck för en förståelse förde dövas svårigheter som vi skulle önska att riktigt många kunde besitta.

Misstänksamheten är något som automatisk följer i dövhetens kölvatten, den är en av dess sviter. Isolering skapar misstänksamhet. Det såg vi bäst under kriget. Man hade svårt att lita på varandra, och såg i var och en angivare. Är det så underligt att en som är döv känner misstro till människor som man omges av och som undviker att tala med honom? Jag tror att denna mor först och främst måste försöka förstå att den misstänksamhet-hennes dotter visar är en direkt följd av dövheten. Därefter att de åligger henne och andra hörande att eliminera denna svaghet genom att behandla de döva som vanliga människor, visa dem samma uppmärksamhet och låta dem få del av vad samtalet rör sig om. Och så naturligtvis låta den döva dottern så mycket som möjligt få träffa sina döva kamrater i döv-

DÖVUNDERVISNINGEN I SVERIGE 150 ÅR

SDR Kontakt

För 150 år sedan öppnade Per Aron Borg det första »Allmänna institutet för döfstumma och blinda» i Sverige. Han hade privat börjat undervisningen tidigare, men 1809 hade han på Stora hörsalen hållit en examen med blinda och döva elever, som bevistades av hovet och ständerna, inalles 400 personer, och drottning Hedvig Elisabeth Charlotta blev därpå själv den nya skolans beskyddarinna. År 1809 brukar därför räknas som dövstumsundervisningens födelseår, och jubileet kommer att högtidlighållas vid alla landets skolor för döva i början av juni.

— Det var inte bara Borg som vid den tiden började intressera sig för undervisning av döva och blinda. Det var flera som startade sådan undervisning, men det var han som överlevde, den som 1812 flyttade till Manilla. Per Aron Borg var egentligen protokollsekreterare och helt självlärd på det området, men han var väl förtrogen med den utländska litteraturen och översatte också en del fackarbeten till svenska. Den teoretiska utbildningen byggde han på teckenspråk, och huvudvikten lades vid yrkesutövning. Det var också för yrkesutförbildningen de ursprungliga byggnaderna på Manilla mest var avsedda. Den nuvarande byggnaden kom till 1863, alltså för snart hundra år sen.

Manilla var länge den enda skolan i sitt slag, men i senare hälften av 1800-talet kom det till en hel rad nya i olika delar av landet. Redan 1841 skickade man ut en lärare från Manilla till en skola i Tyskland för att lära sig talundervisning av döva. Blindundervisningen bröts ut 1879 och fick en egen skola i Stockholm. Under Gunnar Wennerbergs ecklesiastikministertid tillkom den första lagen om »dövundervisning», som det hette då: den stadgade åtta års skolplokt.

Ett annat märkesår är 1902, då den första förskolan för »dövstumma» upprättades i Göteborg, det första försöket till den tidiga undervisning av de döva barnen som vi nu lägger så stor vikt vid. Under de följande decennierna företogs en rad utredningar, som i slutet av 1930-talet ledde till statens övertagande av undervisningen. I samband därmed inrättades särskilda fortsättningsskolor med yrkesutbildning, och i Örebro placerades en för hela riket gemensam skola för döva barn med goda hörselrester. Sedan har reformerna kommit successivt, bl. a. ökade åtgärder för att ta hand om döva barn i förskoleåldern, större utnyttjande av de tekniska hjälpmedlen, omläggning av yrkesutbildningen för att vidga urkesvalet.

Av principiellt stor betydelse var att ordet dövstum i alla officiella samanhang ersattes med döv. Därmed markerades att det inte rör sig om människor med fel på både hörsel- och talorgan, utan om sådana som inte talar av den enda anledningen att de inte hör. De kan läras att tala med lämpliga medel, och det får de också.

Hela undervisningsområdet befinner sig nu i stark utveckling. Det sammanhänger dels med tillkomsten av många tekniska hjälpmedel för de döva, dels med att undervisningen börjar i tidigare ålder. Man har över huvud taget fått en mera optimistisk inställning till möjligheterna att undervisa döva. Som ett tecken på det kan man se de försöksklasser för »teoretiskt gott begåvade barn» som för några år sedan upprättades. De är till för rent teoretisk utbildning utöver den vanliga åttaåriga skolgången.

föreningen. Det är genom samvaron med andra människor dövhetens isolation bryts och tron på människorna byggs upp.

Det skulle vara intressant om andra döva ville säga sin åsikt i denna fråga.

(Tegn og Tals kommentar)

STOPP: Den bilisten är döv

Av Robert M. Greenmun.

»Bilföraren är döv! Stoppa honom någon! Det blir min död! Stanna — släpp ut mig!»

Under 23 års bilkörning i praktiskt taget hela U. S. A., Canada och Mexico har jag då och då haft oinvigda och intet ont anande passagerare, vilka även om de icke uttalat just ovannämnda ord dock genom sitt spända uppträdande låtit mig förstå, att de inom sig känt något som motsvarar ovan nämnda uttryck.

Vanligen brukar de allteftersom den ena milen lugnt lägges till den andra sätta sig tillrätta och slappna av. Men ibland har jag haft passagerare, vilkas besinningslösa och tanklösa fördomar helt behärskat dem till dess vi kommit fram till bestämmelseorten. Forts.

SCHACK

SHACKNYTT

Schackspelarna från Stockholm kommer till Helsingfors stads vänskapsturnering 15—16 augusti. Turneringarna försiggår i Helsingfors Dövas Förenings sommarhem i Sökö. Den 15 augusti anordnas i Sökö en välkomsfest för de stockholmska gästerna. Programmet är omväxlande och trevligt. Vi hoppas att många döva kommer med på festen.

MÖTEN

Dövas förening i Östermyra anordnar sin 30-årsfest och i samband med denna föredragsdagar 5—6 september med början lördagen kl. 18 i järnvägstjänstemännens hus mittemot stationen. Fruarna Katri Pitkänen och Kaisu Korhonen har lovat hålla tal. Om inkvartering bör anmälan göras till Fru Alli Härmä, Seinäjoki Puskantie 7 B. Välkomna från när och fjärran.

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENINGS lokal hålles under sommarmånaderna öppen varje torsdag klo 19—22. Öppnas åter den 13 september 1959.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas Förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Lempäälä, Toutonen.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru *Ulla-Birgitta Laine,* Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1959: 1/1 årg. mk 500:—, till utlandet mk 600:—.

huomaavinani samansuuntaisia propagandakeinoja. Puhumattakaan siitä, että esim. lehdissä julkaistaan vuorotellen pelottelevia ja rauhoittavia »tutkimustuloksia» nimenomaan juuri tupakanpoltosta, mutta muistakin syöpään liittyvistä tai liittymättömistä seikoista. Näin ollen ei ole ihme, jos suuren yleisön keskuudessa vallitsee tuon salakavalan taudin suhteen sekä hämmennystä että sekaannusta eikä vähiten tietämättömyyttä perusasioidenkin kohdalla. Juuri siksi tämä oivallinen syöpäkirja, joka on perusteellisin, ajanmukaisin ja lyhyesti sanoen paras tähän mennessä ilmestyneistä, on tervetullut kaikkien luettavaksi. Se kertoo perusteellisesti kaikkien syöpämuotojen oireista, toteamistavoista ja hoitokeinoista ja paljon muustakin. Esim. siitä, onko syöpä perinnöllistä, aiheuttaako tupakka syöpää (tässä suhteessa kirja on äärimmäisyyssuuntien välimailla), mitä syöpä itse asiassa on jne. Jälleen korostetaan sitä seikkaa, että jos tauti todetaan varhaisvaiheessa, parantamismahdollisuuden ovat miltei aina olemassa. Hoitokeinot ovat kehittyneet huimasti, ja niistä kerrotaan laajasti. »Totuus syövästä» varmaankin rohkaisee monia lukijoitaan näiltä osiltaan, mutta samalla se kehoittaa valppauteen. Kuitenkaan se ei peloittele. Niin, on hyvä tietää, mikä on syöpää. Ja monille syöpää pelkääville on terveellistä tietää, mikä ei ole syöpää. Eri tahoilla Suomessakin tehdään tarmokasta työtä syövän vastustamiseksi, mutta vasta sitten tuo työ tehostuu kaikkein parhaimmalla tavalla, kun laajatkin piirit ovat siinä mukana edes siinä muodossa, että tietävät »totuuden syövästä». Siinä tämä kirja, joka muuten kuvitusta myöten on sovittu Suomen oloihin, varmaankin voi tehdä paljon. Kulukoon se siksi kansan käsissä!

★

Niin kuin äsken viittasin, ovat syövänkin hoitamisessa ja parantamisessa menetelmät kehittyneet lyhyen ajan sisällä vallan tavattomasti. Mutta niinhän on asian laita muuallakin lääketieteen piirissä. Monet sairaudet tai taudintapaukset, jotka ennen, ei kovinkaan kauan sitten, olivat toivottomia, parannetaan nykyisin käden käänteessä, joko lääkkeillä, leikkausveitsellä tai muulla tavoin. Entä sitten silloin, kun varsinaista lääketiedettä ei vielä edes ollutkaan, vaan tietämättömyyttä, taikauskoa, puoskareita, noitia jne. Tuskin osaamme kuvitellakaan, millaista oli sairastaa noissa muinaisissa oloissa. Tästä sekä lääketieteen kehityksestä nykyiselle asteelle antaa yleistajuisen, tietorikkaan ja värikkään kuvauksen teos »Noituudesta lääketieteeseen», jonka on kirjoittanut englantilainen aviopari Samuel ja Vera L e f f. Edellinen on lääkäri ja lakimies, rouvan ammattia en tiedä. Joka tapauksessa tämä pariskunta on osannut kirjoittaa harvinaisen mielenkiintoisen, jopa jännittävän kirjan, jolla on oma arvonsa puhtaasti sivistyshistoriallisenakin kuvauksena. Mukaansa tempaavasti kirjassa kerrotaan siitä kamppailusta, mitä kautta aikojen on käyty tauteja ja sairauksia vastaan, kamppailusta, jonka tuloksien ansiosta nykypäivän ihminen on verrattomasti turvatummassa asemassa kuin hänen esi-isänsä. Mutta työtä on vielä tehtävä, sillä ihminen ei ole vielä kaikkien tautien herra, kaikki salaisuudet, kuten esim. syövän, eivät ole vielä selvillä. Mutta ko. kirjan tekijät ovat suuria optimisteja: jo sukupolven tai parin aikana saavutetaan suuri päämäärä, rauhan oloissa terveenä ja onnellisena elävä ihmiskunta. Voimatta tässä puuttua lähemmin kirjan mitä mielenkiintoisimpiin yksityiskohtiin, todettakoon vain, että sekä yleistajuisen lääketieteen että sivistyshistorian harrastajalle se on suositeltavaa lukemista. Esitystä kannattaa lämmin inhimmillisyys, johon liittyy vähäväkisiin ja kärsiviin kohdistuva myötätunto. Kirjassa on muutamia mielenkiintoisia kuvia.

A.R.

★

Opastuskurssit kuurojen pikkulasten äideille

Kesäkuun 8—13 päivinä pidettiin Tampereella Kalevan Lastentalossa opastuskurssit kuulovammaisten pikkulasten äideille. Äitejä oli kutsuttu 17 lapsineen kaksinkertaisesta hakijamäärästä. Myös eräs isä oli mukana kursseilla. Kurssien järjestäjät toivoisivatkin, että myös isät entistä enemmän tuntisivat vastuunsa.

Opastuskurssit liittyvät täydennyksenä kirjeenvaihtokurssiin, jota kirkon varoilla ilmaiseksi jaetaan vanhemmille, jotta nämä voisivat opastaa lastaan huuliltalukuun ja siten puheen ymmästämiseen. Kun lapsi oppii ymmärtämään puhetta suun liikkeistä, hänelle tulee itselleen puhumisen tarve, hän rupeaa omaaloitteisesti tavoittelemaan näkemiään sanoja. Kurssi pyrkii monipuolisesti kehittämään lasta. Kuuloa harjoittamalla voidaan saada lapsen puhe selvemmäksi.

Äitikursseilla osanottajilla oli tilaisuus seurata miten alan ammattihmiset opastivat lapsia, ja heillä oli tilaisuus neuvotteluihin asiantuntijoiden kanssa. Rohkaistuneina äidit ovat palanneet koteihinsa.

Kurssit ovat saaneet sekä rahallista että käytännöllistä apua mm. Helsingin ja Tampereen Kuurojen Ystävät yhdistyksiltä, Tampereen kaupungilta ja seurakunnilta, Tampereen Lions-klubilta, Kuulonhuoltoliitolta, Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliitolta ja monilta yksityishenkilöiltä, jotka samoin kuin muutkin toimihenkilöt ovat ilmaiseksi tehneet työnsä.

Kurssien johtajana toimi lastentarhanjohtaja Marketta Airila Helsingistä.

Elokuulla järjestetään vastaavanlaiset kurssit itä-Suomen äitejä varten Kuopiossa valtion varoilla.

★

YHDISTYSTOIMINNASTA Y.M.

Olen pahoillani, että kirjoituksellani helmikuun numerossa tulin loukanneeksi kenties monia hyviä kuulevia ja kuuroja ystäviäni. En silloin tosiaankaan sitä heti huomannut, että kirjoitus tuli sellaiseen muotoon eikä tarkoitukseni ollut ketään loukata. Siksi tulin vallan ymmälle ja pahalle mielelle kun kuulin, että se oli tosiaan loukkaava. — Siinä minä vain toin julki toivomukseni päästä entistä parempaan yhteistoimintaan kuulevien kanssa kokouksissamme ja muutenkin.

Nyt minun täytyy pyytää sitä aiheuttamaani ikävyyttä anteeksi kaikilta kuulevilta ystäviltämme ja kuuroilta kohtalotovereiltani. — Unhoitetaan pois kaikki ikävyydet ja olkaamme entistä parempia ystäviä keskenämme. Vain rauhaa ja rakkautta viljelemällä ympäris-

töömme me kuurotkin voimme elää onnellista elämää maailmassa.

Me kuurot tarvitsemme edelleenkin kuulevien henkisesti kohottavia ja rikastuttavia puheita, hartaushetkiä ym. ja siksi toivomme että tulisitte edelleenkin mukaan kokouksiimme ettekä jättäisi meitä vallan oman onnemme nojaan. Kuuro maailma tarvitsee paljon enemmän kuulevia hyviä ystäviä, sillä ilman heitä on elämä köyhää ja alamittaista. Kiitos Teille monet jalot ja hyvät kuulevat ystävämme kaikesta uhrautuvasta rakkaudestanne, kiitos, että olette keskellä kiireistä aikaa muistaneet kuuroja tulemalla mukaan kokouksiimme!

Toivoisin entistä parempaa yhteisymmärrystä meidän kaikkien kesken. Toivon että kaikki lähimmäistemme loukkaaminen, takanapuhuminen ym. sopimaton menettely olisi kiellettyä kuurojen maailmassa. Vain toisten onnea etsimällä löydämme omankin onnemme. — Rakkauden Jumala korvaa kyllä kerran kaiken hyvän työn ja vaivannäön kuuleville mitä ovat meidän hiljaisten hyväksi tehneet, sillä »Kaikki mitä olette tehneet yhdelle minun vähimmästä veljistäni, sen te olette tehneet minulle».

Matt. 25: 40.

»Hyvä sana päivänpaiste
Paha sana pakkaspuuska».

Ester Koskinen

TOIMITUS valittaa sitä, ettei tämä kirjoitus mahtunut lehtemme viime numeroon. Kirjoittelu asiasta saa päättyä tähän. Toivotaan hyvää yhteisymmärrystä työsarallamme niinhyvin kuurojen kuin kuulevainkin välillä.

Avoin kirje Carl-Eric Martolalle

Julkaisemanne lehden Kuurojen Maailman tämän vuoden ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa käsittelitte julkaisunne kymmenvuotista taivalta. Mainitsette muun muassa jakaneenne eri kuurojen järjestöille avustusta yhteensä noin 200.000 mk.

Lehtenne toteaa ilolla mainitun seikan ja niin teen minäkin.

Mutta haluaisin kysyä montako miljoonaa markkaa olette itse julkaisullanne ansainnut.

En käsittääkseni löyhin perustein puhu miljoonista. Vertailukohteena voin käyttää Hämeenlinnan kuurojenyhdistyksen julkaisua Kuurojen Viestiä, joka viimeksikuluneina kahtena vuotena on ilmestynyt viisi (5) kertaa, ja jonka puhdas tuotto huomioiden kuluva vuosi ja Joensuun yhdistyksen kanssa ollut yhteispainos on noin 2.200.000 mk. Tämä summa kokonaisuutena on joutunut käytettäväksi yhdistystoiminnassa, tai siirretty toimitalon rakennusrahastoon. Vastaavasti allekirjoittanut on hyötynyt yhdessä muiden lehteen kirjoittaneiden kanssa kirjoituspalkkioina jaetun summan n. 80.000 mk. Toimituspalkkiota ei ole jaettu.

Olette oikeassa jos vastaatte, että on oma yksityinen asianne, kuinka paljon olette saanut voittoa lehtiyrityksellänne, koska Suomi on vapaa maa, jossa jokaisella on mahdollisuuksien mukaan ja lakien puitteissa oikeus harjoittaa elinkeinoja, kuten Te julkaisutoimintaanne. Siihen Teillä on laillinen oikeus.

Mutta ette voi kieltää seuraavia seikkoja:

1. Julkaisunne menestyy yksistään nimensä ansiosta. Ostaessaan lehteänne suuri yleisö luulee tukevansa jotain kuurojen järjestöä tai yleishyödyllistä tarkoitusta. Sitäpaitsi voin todistaa, että lehtenne myyjä on ilmoittanut sitä myytävän Kuurojen Liiton hyväksi.

2. Maksatte enemmän myyntipalkkiota kuin mitä Kuurojen Liitto, Kuurojen Urheiluliitto ja kuurojenyhdistykset voivat myyjilleen antaa. Tästä johtuen palkkiot ovat kohonneet niin korkeiksi ja asiamiesten saaminen on käynyt niin vaikeaksi, että muiden on suorastaan kannattamatonta harjoittaa julkaisutoimintaa.

Edelläolevien seikkojen nojalla rohkenen väittää, että julkaisunne on jaettuun avustussummaan verraten tuottanut kuurojen järjestöille moninverroin enemmän tappiota — ja tuottaa edelleenkin.

Jos vilpittömästi haluatte edistää kuurojen asiaa ja järjestötoimintaa niin voisitte tehdä sen seuraavien vaihtoehtojen puitteissa:

1. Poistatte julkaisunne nimestä ensimmäisen osan, joten lehden nimeksi jäisi pelkästään »Maailma». Silloin ei kukaan erehdy ostamaan lehteänne luullen tukevansa kuurojen yhdistystoimintaa.

2. Luovutatte julkaisunne haluamallenne kuurojenyhdistykselle, joka saisi lehdestä koituvat tulot Teidän edelleen hoitaessa toimitustyötä. Tässä tehtävässä on palkkiota 10—15.000 mk numeroa kohti pidettävä kohtuullisena.

Mikäli jatkatte julkaisutoimintaanne edelleen niin on Teidän myönnettävä, rehellisyyden nimessä, että saatte yhteisen asian varjolla yksityistä hyötyä.

Olen itsekin lehdenjulkaisija, vaikkakin yhdistyksen puitteissa. Siksipä jo nyt myönnän, mikäli väitätte allekirjoittaneen kirjoittaneen tämän katkeruudessa ja kateudessa, että niin on laita. Mutta kateuteni ja katkeruuteni ei johdu yksityisestä eduntavoittelusta vaan meidän kuurojen yhteisen asian vuoksi.

Jarmo Narmala

KODIN PIIRISTÄ

KRAPUILTA

Suuressa kattilassa kiehautetaan vesi, suola ja nippu tilliä. Maistetaan, onko sopivaa. Kun vesi kiehuu oikein rivakasti, pannaan terveet, elävät kravut yksitellen kovasti kiehuvaan veteen. Noin 15—20 minuutin kuluttua muuttuvat kravut kauniin punaisiksi. Kattila nostetaan tulelta ja annetaan jäähtyä. Sitten nostetaan kravut liemestä viinimarjan lehdillä ja tillin kukilla koristetulle suurelle vadille.

Kravut eivät ole varsinaista ruokaa, vaan tarkoitetut nautinnoksi herkkusuille.

Hauska krapuilta voidaan järjestää niin huviloissa kuin kaupunkikodeissakin heinä-elokuun vaihteessa. Iloisenvärisiin paperilyhtyihin sijoitetaan joko kynttilät — huom. tulipalon vaara — tai joulukuusen sähkökynttilät. Pöytä koristetaan punaisilla kravun kuvilla ja punaisilla kynttilöillä.

Ensin tarjotaan pienoisvoileipiä, päällystettynä joko silli- tai lohiviipaleella, koristeena sipulia, tilliä ja persiljaa, taikka tarjotaan pienissä lasikulhoissa raaka munankeltuainen, koristeena silputtua sipulia ja persiljaa. Paahdettua ranskanleipää myös voi olla pöydässä. Sitten syödään kravut pienellä veitsellä ja käsin. Lopuksi kuppi hyvää kahvia. Niin on valmistettu virkistävä ja hauska yhdessäolohetki ystäville sekä itselle.

Onnea tämän kesän krapuillan järjestäjille.

H. T.

RAPARPERISOSE

Näin kevätkesällä saadaan hyvää ja tuoretta raparperia, josta voi valmistaa monenlaista herkkua.

Raparperisoseen valmistus:

2 litraa puhdistettuja raparperikuutioita.

1 litra sokeria keitetään kattilassa soseeksi. Tämä käytetään kesän aikana piirakoiden täytteeksi tai kiisseliin. Syksyllä voidaan keittää uutta samalla tavalla, säilyy hyvin alkutalven. — Halpa ja herkullinen sose! Kokeile!

H. T.

VOITAIKINA

Hyvin yksinkertainen, helppo valmistus, mutta hyvä ja maukas.

1) 200 gr margariinia sulatetaan ja jäähdytetään,
2) 1 lasi pullokermaa tai vispikermaa, johon lisätään pieni teelusikallinen hiivaa,
3) Vehnäjauhoja — puolikarkeita — löysäksi taikinaksi sekoitetaan puukauhalla.

Taikina viedään pariksi tunniksi kylmään paikkaan kovettumaan. Sopii hyvin piirakoihin, torttuihin ym. Ei tartu leivinpöytään eikä kaulimeen.

Kokeile, olet varmaan tyytyväinen.

H. T.

KESÄN AIKANA MUISTETTAVA

Ole niin paljon ulkona kuin aikasi sallii, luonnosta saat vitamiineja, pysyt talven terveenä.

*

Syö kesän antimia niin paljon kuin suinkin, vihanneksia ja marjoja. Metsämansikat parantavat reumatismin. Terveyttä lisäävät myös lakat, mustikat, vaapukat, hyötymansikat, kaikki viinimarjat, etenkin mustat, sekä puolukat. Etpä sitten tarvitse lääkäreissä juosta ja apteekkien rohtoja et myöskään tarvitse ostella.

*

Muista: vähemmän vehnäsiä ja pikkuleipiä, jotka ovat epäterveellisiä ja lihottavat. Ruisleipää aterioilla, hedelmät ja marjat kunniaan!

H. T.

Kotimaasta

KUOLLUT. Maaliskuun 26 p:nä kuoli Alavudella *Amalia Naarala* 87 vuoden ikäisenä. Hänet haudattiin huhtikuun 5 p:nä.

ALAVUDEN Kuurojenyhdistyksen puheenjohtajana toimii Ensio Viitala ja sihteerinä Alma Viitala. Puheenjohtajan ja sihteerin osoite on: Harju, Killinkoski. Rahastonhoitajana on Nyyrikki Olkkonen, os.: Sapsalampi, Alavus.

LAPPEENRANNAN Kuurojen yhdistyksen kirkkopäiviä vietettiin huhtikuun 26 p:nä Lauritsalan kirkossa.

Kuurot osallistuivat jumalanpalvelukseen jossa saarnasi pastori Veikko Väätäinen Johanneksen 7: 37—39 johdolla »Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi ja sanoi: — Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon».

Kirkkokuoro esiintyi kanttori Harmasen johdolla, laulaen mm. »Pyhäamun rauha». Rippisanat esitti pastori A. Valkonen ja H.P. ehtoollisen viettoon otti osaa sekä kuuroja, että kuulevia.

Kirkkopäivät jatkuivat juhlalla klo 13. Diakoni Heikki Pajunen piti tervehdyspuheen I Moos. 12: 2 johdolla. Kuurojen viittomakuoro lauloi Hilkka Kaksosen johdolla, Kaarin Pölläsen toimiessa tulkkina. Yhdistyksen puheenjohtaja K. Leppänen puhui »Kuurojen henkisistä tarpeista». Rva Eva Tynkkynen esitti yksinlaulua. Ohjelmassa oli myöskin yhteislaulua, johon kuurot ottivat osaa viittomalla. Juhlaan tuotiin henkilökohtainen tervehdys Helsingin kuurojen yhdistyksestä.

Iltajuhla pidettiin kirkossa. Kanttori A. Harmasen urkusoolon jälkeen veisattiin yhteisesti virsi 196.

Lausuntanumeron »Herra paimenena mulla» esitti kuuleville sisar Kaarin Pöllänen ja herra Taisto Vepsä viittoi kuuroille. Yhdistyksen sihteeri N. Stefanov piti esitelmän aiheesta: »Ortodoksinen kirkko ja sen uskonnolliset menot». Kuurojen viittomakuoro esitti viittomakielellä »Jeesus johdata tiemme kulkua», säestäjänä kanttori A. Harmanen. Pastori Veikko Väätäinen piti puheen lausuen siinä mm. »Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Maailma tuo työtä, vaivaa, surua ja murhetta, mutta Jeesus tuo todellisen ilon». Tämän jälkeen veisattiin yhteisesti virsi 622: 1 »Tuolla taivaan asunnoissa». Kirkkoherra V-V. Kaukovaara puhui Raamatun nuoresta Samuelista ja Eelin-papista. Virren 555 »Oi, Herra luoksein jää . . .» aikana kannettiin kolehti kuurojen lähetystyön hyväksi.

Kuulevien mukanaolo juhlassa oli ilahduttavan runsasta.

LAPPEENRANNAN Kuurojen yhdistyksen kevätesitelmäpäivät olivat Lappeenrannan Kuurojen talolla toukokuun 23—24 päivinä.

Lauantaina oli tilaisuuteen saapunut vajaat 20 henkeä. Aluksi toivotti yhdistyksen puheenjohtaja K. Leppänen yleisön ja ohjelmansuorittajat tervetulleeksi. Rouva Eva Tynkkynen esitti yksinlaulua. Insinööri Runo Savisaari kertoi Turun Kuurojen yhdistyksen talonhankkeista ja siihen liittyvistä asioista, kuten esim. varojen hankkimisesta ym. Tämän jälkeen herra Emil Mattila puhui jokaisen jäsenen yhteistyön tärkeydestä yhdistystoiminnassa mainiten mm. että jokaisen jäsenen velvollisuus on auttaa yhdistyksen piirissä esiintyvissä töissä, eikä jättää töitä yksinomaan toisten velvollisuudentuntoisten jäsenten niskoille, sillä verukkeella ettei ole muka aikaa tulla auttamaan. Välillä nautittiin kahvia ja virvokkeita. Lopuksi oli yli kaksi tuntia kestänyt elokuvaesitys. Erikoisen suosion saavutti elokuva »Huimapäitten arena», toisena oli tieteellinen hyvin tajuttava filmi »Kuinka me kuulemme», sitten esitettiin hauska raittius-opetusfilmi; piirretty »Herra Prokouk» ja viimeiseksi iloisen värinen »Aku-Ankka ja Pluto». Ilta päättyi puoliyön seutuvilla.

Sunnuntaina jatkuivat esitelmäpäivät samassa paikassa klo 13. Varapuhj. herra Armas Lyytikäinen kiitti edellisen illan ohjelmansuorittajia toivottaen kaikki tervetulleiksi. Insinööri Runo Savisaari piti esitelmän aiheesta »Suomen hallitusmuoto» aloittaen aiheen aina 1500-luvulta ja käsitellen aiheessa eduskunnan, hallituksen ja valtiopäivien toimintaa, sekä kuinka eduskunta ja presidentti valitaan yms.

Rouva Aili Jokela piti pienet pika-ensiapukurssit, puhuen myös eri tautien esiintymisestä sekä nii-

den oireista. Hän selvitti erilaisten apteekeista ilman reseptiä saatavien lääkkeitten käyttöä antaen mm. erästä yleiskuntoa vahvistavaa lääkettä myös maistettavaksi.

Herra Emil Mattila piti esitelmän aiheesta »Nykyinen Israel» käsitellen Israelin kansan kohtaloita historiassa, sen sotia ja vaellusta päättyen nykyhetkeen.

Vapaan sanan aikana piti puheen neiti Hilkka Virolainen aiheesta »Ihmisen henkisen v i t a m i i n i n tarpeet». Hän mainitsi ettei ihmisen pidä antaa itsensä vaipua harmaaseen arkipäiväisyyteen ja antaa arkipäivän masentaa mieltään. Henkinen vitamiini on huumori, se pitää ihmisen mielen pirteänä ja raikkaana.

LAHDESSA vietettiin kuurojen kirkkopäiviä viime toukokuun 24 p:nä. Suurin joukoin olivat kuurot kokoontuneet kirkkopäivilleen, jotka aloitettiin Lahden kirkossa yhteisellä jumalanpalveluksella kuulevien kanssa. Saarnan ja alttaripalveluksen tulkitsi kuuroille rovasti Paunu. Virret tulkitsi viittoen rva Katri Pitkänen. Jumalanpalveluksen yhteydessä oli myös Herran Ehtoollinen, yhteinen kuuleville ja kuuroille.

Kirkosta siirtyivät kirkkopäivien osanottajat kaupungin seurakuntasaliin, mihin oli järjestetty kahvitarjoilu. Lääninrovasti Hovila kävi tervehtimässä kuuroja ja piti heille puheen.

Kahvinjuonnin jälkeen jatkui ohjelma alasalissa. Puheita pitivät pastorit Krannila ja Malkavaara, rva Katri Pitkänen ja rov. Paunu. Seurakunnan diakonissat esittivät viittomalla kuorolaulua rva Suoknuutin johdolla. Liikuttuneina seurattiin esitystä.

Lahden kuurot esittivät rva Paajasen johtamana kauniin laulun, hyvin viittoen sen ja samalla lausuen hiljaa, jotta suunliikkeitä voitiin seurata. Puheen piti vielä Nestori Nieminen ja rva Lempi Isotupa esitti laulun: »Oi Herra henkes valo suo.

Lopuksi puhui rovasti Paunu, jonka jälkeen laulettiin suvivirsi rva Katri Pitkäsen tulkitsemana.

Tilaisuudessa liittyivät monet kuurot lähetysseuramme jäseniksi. Myös Kuurojen Lähetyksen säästölaatikoita jaettiin haluaville. Kirkkopäivät päättyivät rov. Paunun pitämään loppurukoukseen.

L. Isotupa.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen Naisten kerho vietti toimintansa 30-vuotisjuhlaa naisten päivien merkeissä toukok. 16—17 päivinä.

16 p:nä oli lauantai-iltana kerhon 30-vuotisjuhlassa omaa ohjelmaa, kansantanhuja ym. ja kahta 70-vuotiasta jäsentä kukitettiin. Kunnia-adressit oli lisäksi myönnetty kahdelle jäsenelle monivuotisesta toiminnasta, mutta he eivät olleet saapuvilla esteiden vuoksi. Tilaisuudessa oli mukana edustajia Helsingin, Turun ja Lahden vastaavista kerhoista. Kerho sai vastaanottaa mm. useita kukkaonnitteluja. Ohjelma jatkui 17 p:nä esitelmätilaisuudella, jossa rva Heevi Tolpo piti esitelmän. Kerho astuu taas uudelle taipaleelle.

KIITOS. Sydämelliset kiitokseni ja Korkeimman siunausta rovasti Lauri Paunulle, Riihimäen Kuurojen Yhdistykselle ja kaikille kuuroille ja kuuleville ystäville, jotka läsnäolollaan ja monin eri muodoin muistivat minua merkkipäivänäni.

Saara Leimu, Lappila, L.O.K.

SYDÄMELLISET KIITOKSENI kaikille ystävilleni sekä Seinäjoen Kuurojen Yhdistykselle, jotka muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta. Katri Ristimäki.

Shakkia

RUOTSALAISET Tukholman shakkimiehet saapuvat elokuun 15—16 p:nä Helsinki—Tukholma ystävyysotteluun, joka pidetään Helsingin Kuurojen Yhdistyksen kesäkodissa Koivurannassa (Sökö). Kuten muistetaan, voittivat meikäläiset A-luokan pelaajat Tukholmassa ja B-luokan pelaajat hävisivät Helsingissä tukholmalaisille. Nyt B-luokan pelaajat lupaavat maksaa kalavelkansa Tukholman shakkimiehille.

Elokuun 15 p:nä Koivurannassa järjestää Helsingin Shakkikerho tervetuliaisjuhlan Tukholman shakkimiehille. Ohjelma on monipuolinen ja hauska. Toivomme kuurojen runsaasti saapuvan viettämään iloista juhlaa tukholmalaisten kanssa.

HELSINGIN Kuurojen Shakkikerhon kevätturnaus päättyi toukokuun 26 p:nä, jolloin jaettiin palkinnot. Parhaat tulokset:

I lk. E. Putkonen 4½ p., P. Hellström 3½ p., H. Lius 3 p., K. Hämäläinen 3 p., S. Månsson 1 p. ja Hj. Sandblom 0 p.

II lk. R. Th. Östman 5 p., E. Tolsa 3 p., V. Tolsa 2 p. ja R. Väisänen 2 p.

III lk. J. Palin 12½ p., L. Kannisto 12½ p., L. Laine 10½ p., M. Landen 10½ p., J. Lehtimäki 9 p., U. Tanskanen 4½ p., R. Vendelin 4 p., E. Nordberg 4 p., U. Mustamäki 2½ p., U. Luttinen ja E. Tella 0 p.

Salamaturnauksen yhteenveto:

I lk. E. Putkonen 45½ p., K. Hämäläinen 39½ p., H. Lius 34 p., S. Månsson 21½ p. ja Hj. Sandblom 8 p.

II lk. R. Th. Östman 39½ p., V. Tolsa 34 p., E. Tolsa 30½ p. ja R. Väisänen 12 p.

III lk. L. Kannisto 13 p., L. Laine 12½ p., R. Vendelin 8½ p., M. Landen 8 p., E. Nordberg 6 p., U. Mustamäki 4½ p. ja U. Tanskanen 2 p.

Kelloturnaus (7×7):

I lk. E. Putkonen 63 p., K. Hämäläinen 50½ p. ja H. Lius 49½ p.

II lk. R. Th. Östman 54½ p., E. Tolsa 49½ p. ja V. Tolsa 43½ p.

III lk. L. Kannisto 22½ p., L. Laine 18½ p., R. Vendelin 14 p., E. Nordberg 12½ p., J. Palin 9 p., rva Taimi Putkonen 6½ p. ja U. Mustamäki 1½ p.

B-lk. Kansallis-pikaturnaus pidettiin toukokuun 16 p:nä Helsingin Kuurojen yhdistyksellä. Parhaat tulokset: E. Tolsa 7 p., V. Tolsa 6 p., E. Helminen, Tampere 4 p., L. Kannisto 3 p., J. Palin 3 p., rva Taimi Putkonen 2 p., E. Nordberg 2 p. ja M. Landen 1 p. E. Tolsa sai ensimmäisen kiinnityksen E. Putkosen lahjoittamaan kiertopokaaliin. Viimeksi oli hra R. Th. Östmanilla pokaaliin toinen kiinnitys, mutta hän ei esteen vuoksi voinut saapua kiinnitystään puolustamaan. Tuomarina toimi kiitettävästi E. Putkonen.

Urheilua

LIIKUNTAJUHLA

Korkeatasoista ja kaunista liikuntaa esittivät Helsingin Kuurojen urheiluseura Heron naisvoimistelijat 30. 5. toimeenpanemassaan

kevätkauden päättäjäisissä. Salin täyteinen yleisö seurasi haltioituneena tyttöjen sulavaliikkeistä ja hyvin treenattua voimistelua.

Ohjelman alkajaiseksi esitettiin lipputervehdys. Esiripun avattua seisoivat ryhdikkäinä rivistöinä vasemmalla puolella voimistelijat uusissa voimistelupuvuissaan, jotka SKUL on kustantanut v. 1961 Suomessa pidettävää MM kisoja silmällä pitäen ja oikealla puolella nuoret naiset kansallispuvuissaan. Suomen ja Heron lippujen tehdessä kunniaa, esitti rouva Milja Levänen L. Pohjanpään runon »Soihdunkantajat». Sen jälkeen piti rouva Aura Ahlbäck puheen liikunnan merkityksestä ihmisen elämässä fyysisen kunnon kannalta. Puheen jälkeen välittömästi seurasi monipuolinen ja vaihteleva voimisteluohjelma, josta suurin osa on neiti Terttu Laukkasen aikaansaannosta. Onnistunut keilavoimistelu esitys antoi heti alkuun hyvän arvostelun hänen ohjaustaidostaan. Neiti Marita Hammarlundin yleisöön menevän lausuntaesityksen jälkeen nähtiin kaunis ja taitoa vaativa palloohjelma. Terttu Laukkasen yksinesitys »kapulaharjoitelma» oli erikoista katseltavaa, mutta parempaa valaistusta lavalla esityksen aikana kaivattiin.

Väliajan jälkeen nähtiin sulavan kauniita vapaaliikesarjoja. Oli nautinto katsella kuurojen voimistelijoiden suorittavan niitä ilman musiikkia. Hyvässä tahdissa esitys lainehti vaistoa ja tarkkaa näkökykyä hyväksi käyttäen. Sotilasvoimistelu kiinnosti monia katselijoita reippaudellaan. Esitys oli hyvin ponnekas ja sotilaallinen niinkuin pitääkin olla. Vannevoimistelunäytös, jonka esittivät Tuire Niemi ja Eira Autio oli myös viehättävä, mutta pari esittäjää suurempi ryhmä antaisi paremman vaikutuksen. Veikeän taidokkaasti esitti Anna-Liisa Vehkama »keikarit» numeronsa alkuosan ja loppuosan yhdessä Terttu Laukkasen kanssa. Huvittuneena yleisö seurasi näiden hännystakkeihin sonnustautuneiden ja silinteripäisten »herrasmiesten» tempauksia. Ohjelmassa oli vielä reipas merimiestanssi ja värikäs unkarilainen tanssimukaelma. Lopussa sai nuoriso karkeloida.

Mainittakoon, että illan ohjelman välillä jaettiin Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton pronssiset voimistelumerkit 10:lle voimistelijalle, jotka ovat suorittaneet merkin säännön edellyttämät vaatimukset.

Nuoret voimistelijat ansaitsevat kiitokset ohjelman suorituksistaan. Tarmokkaalle ohjaajalle Terttu Laukkaselle ojennettiin voimistelijoiden puolesta taidekirja ja kukka. Heron puolesta hänelle annettiin kiitokseksi ja tunnustukseksi kukkakimppu. A. A.

★

MIKKELISSÄ Rantakylän urheilukentällä pidetään **kolmen seuran urheiluottelut** elokuun 2 p:nä klo 12. Linja-autot liikennöivät Rantakylään joka tunti linja-autoasemalta (Savilahdenkadun puolelta).

Mikkelin Kuurot Urheilijat järjestää 15-vuotisjuhlansa kuurojen koululla elok. 1 p:nä klo 18 ja palkintojenjako tapahtuu kilpailujen jälkeen Kuurojen talolla klo 17. Ohjelma on hyvä ja hauska.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa katsomaan ja jännäämään, mikä seura voittaa enimmän pisteitä.

Merkkipäiviä

60 VUOTTA täytti kesäk. 14 p:nä rva *Elli Vallin* Pihlavassa. Hän syntyi Yyterissä, kävi Turun kuurojen koulun, jonka jälkeen solmi avioliiton työmies Anselm Vallinin kanssa. Hänen miehensä täytti 70 vuotta huhtikuun 19 p:nä. Heillä on kaunis koti, joka on aina avoinna kuuroille ystäville. Rva Elli on tarmokas talon emäntä ja innokas yhdistyksen kannattaja. Hän toimii Porin yhdistyksen sekä auttajayhdistyksen hyväksi jo 40 vuotta. Hän on työtä pelkäämätön ja valmis heti apuun. Allekirjoittaneellekin hän toimitti työpaikan, mistä olen hänelle kovin kiitollinen.

R. E.

60 VUOTTA täyttää heinäkuun 2 p:nä rouva *Saimi Hällberg* Helsingissä (ei 8 p:nä).

60 VUOTTA täyttää heinäkuun 16 p:nä rouva *Hilja Salmikko* Kuopiossa.

Kokouksia

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen huoneisto on avoinna kesäkautena joka torstai klo 19—22. Avataan jälleen syyskuun 13 p:nä.

VAKKA-SUOMEN Kuurojen Kerhon 10-vuotisjuhla arvokkaalla ja vaihtelevalla ohjelmalla pidetään lauantaina heinäkuun 18 p:nä klo 19 Niinikankaan talossa Piuhassa.

KAINUUN Kuurojen Yhdistyksen 15-vuotisjuhla ja esitelmäpäivät pidetään elokuun 8—9 p:nä Kajaanin keskuskansakoululla Väinämöisenkadun loppupäässä. Hyvä ohjelma. Voileipä- ja kahvitarjoilua. Tervetuloa!

HAAPAJÄRVEN Kuurojen Yhdistys järjestää kesäjuhlan heinäkuun 18—19 p:nä Kunnantalolla, alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 12. Herra Matti Kattainen Tampereelta on luvannut saapua esitelmöimään. Ystävällisesti tervetuloa toivotamme läheltä ja kaukaa saapuville.

LIEKSASSA pidetään esitelmäpäivät elokuun 1 p:nä klo 18 ja 2 p:nä klo 12 Seurakuntatalossa. Hyvä ohjelma. Puhujiksi toivotaan tulevan rouva Katri Pitkäsen ja toimittaja Rurik Pitkäsen.

ALAVUDEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään elokuun 9 p:nä Nyyrikki Olkkosen talossa Sapsalammilla. Puhujiksi tulevat rvat Kirsti Ahonen Tampereelta ja Aino Viitala Kuortaneelta. Tervetuloa!

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistys järjestää 30-v. juhlan ja esitelmätilaisuuden syyskuun 5—6 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 Rautatieläisten talossa vastapäätä asemaa. Rouvat Katri Pitkänen ja Kaisu Korhonen ovat lupautuneet puhujiksi. Majoitusta haluavien on ilmoitettava tulostaan os. Rouva Alli Härmä, Puskantie 7 B, Seinäjoki. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

PORIN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät vanhan tavan mukaan syyskuun 5—6 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 11 pidettävän hartaushetken jälkeen juhlia jatketaan. Kokouspaikkana yhdistyksen oma talo Tuomarinkatu 16. Esitelmöitsijäksi tulee toimittaja Rurik Pitkänen Helsingistä. Filmiesityksiä Pohjoismaisesta Kuurojen kongressista, Pohjoismaisesta kuurojen nuorisoleiristä Ruokolahdella ym. Tervetuloa Satakunnan pääkaupunkiin.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen tavanmukaiset esitelmäpäivät pidetään syyskuun 5—6 p:nä omassa huoneustossa Satamakatu 1 B. Lauantaina 5 p:nä ohjelmallinen illanvietto.

Tervetuloa Tampereelle kaukaisetkin vieraat!

ROVANIEMEN Kuurot r.y:n perustava kokous pidetään syyskuun 12—13 p:nä. Kokoonnutaan Rovaniemen Seurakuntatalossa lauantaina klo 18, jolloin on yhdistyksen perustava kokous. Sunnuntaina on esitelmiä ym. ohjelmaa. Suomen Kuurojen Liiton puolesta tulee kokoukseen toimittaja Rurik Pitkänen. Tervetuloa kakki Lapin kuurot!

RAUMALLA pidetään esitelmäpäivät syyskuun 26—27 p:nä Partion talossa. Lähemmin ilmoitetaan lehtemme ensi numerossa.

KARJALAN HEIMOTUKI r.y:n heimojuhlat pidetään lokakuun 10—11 p:nä Kouvolan Keskuskansakoululla. Pitäkää tämä muistissanne. Lähemmin ilmoitetaan syys- tai lokakuun lehdessä.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen 50-vuotisjuhlat pidetään marraskuun 7—8 p:nä tunnetusti arvokkaalla ohjelmalla. Lähemmin ilmoitetaan lokakuun lehdessä.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen pikkujoulua vietetään joulukuun 6 p:nä Niilo Harakan talossa Äänekosken Markkamäessä Metsäkatu 10. Alkaa klo 11. Saapukaa joukolla!

LUOKKAKOKOUS Sodankylässä Sulo Toivolan luona. 1936 Oulun kuurojenkoulusta poispäässeet opettaja Elli Vesanterän ja johtaja Emil Engblomin oppilaat Hilma, Helki, Niilo, Onni, Veikko, Sulo ja Hannes kokoontuvat luokkakokoukseensa elokuun 1—2 p:nä Sulo Toivolan luo. Sodankylän Vaalajärvelle tapahtuu lähtö Oulusta heinäkuun 31 p:nä autolla tai junalla.

Pyydetään ilmoittautumaan minulle heinäkuun 15 päivään mennessä os.: Edustaja Hannes Tuomaala, Haapajärvi 2 kp.

LAPPEENRANNAN Kuurojen Yhdistys ottaa muutamia reippaita myynti-asiamiehiä julkaisunsa myyntiin kukin omalla paikkakunnallaan. Lähempiä tietoja saa yhdistyksen puheenjohtajalta K. Leppäseltä, os.: Suoniokatu 13, Lappeenranta.

†

Rakkaamme

TOIVO ANSELM LUNDBERG

synt. 6. 10. 1899 Hartolassa
kuoli 30. 5. 1959 Turussa

Syvästi kaivaten

Puoliso ja omaiset

Saapui hiljaa lempeä yö,
taukosi tuska, taukosi työ.
Sydän uupunut levon sai.

†

EEVA SOFIA LAITINEN

synt. 12. 5. 1889
kuoli 24. 3. 1959

†

Rakkaamme kuuromykkä

HEIKKI SUUTARI

synt. 23. 10. 1902 Räisälässä, kuoli 30. 5. 1959 Kokemäen kunnansairaalassa.

Omaiset

Hautaus toimitettiin Kokemäen Kooman hautausmaalla sunnuntaina kesäk. 7 p:nä 1959, mistä täten ystäville ilmoitetaan.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

64. vuosikerta 1959

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1959 kotimaassa ja Pohjoismaissa 600:—, ulkomaille 700:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

SORMIAAKKOSKORTTEJA

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—
Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!
Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

Tilatkaa vuodeksi 1959 —

Prenumerera för år 1959 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 64 — 63 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Jarmo Narmala, Sirpa Kostiainen, Soile Salonen.

Tilaushinnat:
600:— koko vuodelta. Ulkomaille 700:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 300 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu, Aura Ahlbäck.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Jarmo Narmala, Sirpa Kostiainen, Soile Salonen.

Prenumerationspris:
500:— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 300 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy, Helsinki 1959